

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 80

SLOVENEK

5 tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“**Političen list za slovenski narod.****Cene inseratov:**Enostolpna petlinna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglasil v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniški
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravništva 328.Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.549 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Dr. Korotanski:

Pet let manjšinskih pravic.

(Ob petletnici koroškega plebiscita.)

St. germainška mirovna pogodba je našla v členih 62—69 Avstriji dolžnost, v polni meri varovati narodne manjšine, ki so ostale na njenem ozemlju. Ti členi zagotavljajo rabo materinega jezika vsem državljanom, dajejo pravico ustanavljati si lastne šole in druge vzgojevalne zavode, v katerih so upravičeni rabiti svoj jezik; v krajih, kjer prebiva razmeroma visoko število drugorodnih državljanov, pa mora avstrijska vlada poskrbeti, da se bodo otroci teh v ljudskih šolah mogli poučevati v lastnem jeziku. Politične in državljanske pravice so od narodnostne pripadnosti neodvisne. Iz besedila pogodbe samega je razvidno, da imajo členi o varstvu manjšin namen omogočiti in zagotoviti nacionalnim manjšinam v Avstriji nemoten kulturni in gospodarski razvoj na podlagi lastnega jezika, zagotoviti jim obstoj kot narodna manjšina.

Tekom petih let se na Koroškem ni izvršila niti ena določba mirovne pogodbe! Niti po črki, še manj po smislu in namenu teh členov niso dobili koroški Slovenci onih pravic, ki so jim po mednarodni pogodbi garantirane in ki stoje pod vrhovnim nadzorom Društva narodov. Vlada ni dala koroškim Slovincem niti ene slovenske šole, akoravno prebivajo Slovenci kompaktno v občinah južne in južnovzhodne Koroške. Hlumburj, ako kažejo Nemci na utrakvistične šole, ko sami predobro vedo, da so te šole namenoma pomeščevalnice in ponevnevalnice slovenske dece. Slovenski jezik je dejansko izgnan iz vseh šol. Kjer ga učitelji nemškega mišljenja še rabijo v prvem šolskem letu, je le toliko, kolikor ga neobhodno potrebujejo, da se z otroci morejo sploh sporazumeti.

Zasebne ljudske in zasebne gospodinske šole vlada koroškim Slovincem ni dovolila — gospodarsko šolo je celo s pomočjo žandarmerije razglašala, — akoravno to člen 67. mirovne pogodbe izrecno dovoljuje. O rabi materinega jezika pa ni, da bi govorili. Samo se treba peljati enkrat skozi Koroško, pa vsak sam vidi in sliši. Pri nas vsak Nemec, domači ali tuj, nemoteno govori svoj jezik povsod, kjer mu ljubo in drago. In mislim, da je le znak kulturne zrelosti, ako se taka samoposebi umevna naravna pravica pusti vsakemu človeku. Le koroški Nemci — Heimatbundovci — delajo med evropskimi narodi žalostno izjemo.

Duhu členov o varstvu narodnih manjšin bije odločno v obraz vse ono početje vladnih in zasebnih organov, s katerim so onemogočili domači slovenski inteligenci bivanje in delovanje med koroškimi Slovenci. Najzadnja faza zatiranja slovenske manjšine pa se kaže v naskoku na gospodarske institucije Slovencev, na posojilnice. Namen je prozoren. Najprvo so vzeli ljudstvu inteligenco, voditelje, zdaj mu skušajo izpodmakniti temelj gospodarske neodvisnosti. S tem mu hočejo odvzeti vso nacionalno odporo silo. Vzeli so narodnemu telesu koroških Slovencev glavo, noge in roke, pustili mu samo še srce, ki čuti vse gorje zatiranja! Ko so tako skoraj popolnoma onemogočili naravni razvoj narodu, stikajo povsod za »irredento«, celo pri nedolžnih cerkvenih slovesnostih.

Ko avstrijska oziroma koroška vlada ni izpolnila mednarodne obveznosti glede koroških Slovencev in ni niti volje pokazala, jih kdaj izpolniti, je s tem pač izgubila pravico vladati nad slovensko manjšino. Kdor ne izvršuje dolžnosti, nima tudi ne pravic, ki so tot korelat zvezane s temi dolžnostmi.

Ko avstrijski Nemci — skoro da vse stranke brez izjeme — v odkritem teptanju mirovne pogodbe zahtevajo priključitev k Nemčiji, nimajo nobene pravice — ne pozitivno pravne ne naravne — potegniti s seboj v rajh koroške Slovence. Mi nikakor ne zaničamo Nemcem prirodne pravice samoodločbe, zahtevamo pa isto tudi za sebe, in sicer za zadnji drobec svojega naroda. Naša glasna in odločna zahteva ob nemškem Anschlusu je: tudi koroške Slovence zahtevamo nazaj, kamor spadajo po narodnem in zgodovinskem pravu. Nam so sicer podpisane pogodbe svete — a obvezne so za vse

Seja ministrskega sveta.

DESET MILIJONOV ZA RAZSTAVO V FILADELFIJI. SKRB ZA ZRAKOPLOVSTVO.

Belgrad, 9. oktobra. (Izv.) Dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta. V glavnem so razpravljali o udeležbi naše države na razstavi, ki se bo vršila junija meseca v Filadelfiji. Vlada je sklenila, da se naša država te razstave udeleži. Trgovinskega ministra je pooblastila, da stori vse priprave za organizacijo naše udeležbe. Odoben je kredit 10 milijonov dinarjev za potreben aranžma. Po te mso razpravljali o nekaterih resornih vpra-

šanjih. Fin. minister je poročal o devizni politiki in o koristih, ki jih je dosegla Narodna banka z intervencijo v stabilizaciji denarnega tečaja. Nadalje se je na seji govorilo o povzdigi zrakoplovstva. Sklenili so, da bomo pri nas doma izdelovali lesene dele letal, motorje pa bomo naročevali iz tujih držav. To bo trajalo do tedaj, dokler ne bodo domače tvornice mogle izdelovati tudi motorjev, na čemer se resno dela.

Bodoči državni proračun.

ZA 4 MILIJARDE VIŠJI. — INOZEMSKO POSOJILLO ZA IZSUŠEVANJE.

Belgrad, 9. oktobra. (Izv.) Dela na bodočem proračunu se vrše kar najhitreje. Če bi bil proračun sprejet v obsežnosti, kakor so ga predložili posamezni resori, bi bil prihodnji proračun za 4 milijarde dinarjev višji od dosedanjega. Posebno visoke zahteve so stavili vojno ministrstvo, prosvetno, kmetijsko in prometno. Kmetijsko ministrstvo je izdelalo grandiozen načrt za melioracijo in izsuševanje močvirij. Za izpeljavo tega načrta tem so razpravljali o nekaterih resornih vpra-

tijski strokovnjaki izjavljajo, da bi to izsuševanje zelo povečalo produkcijo žita. Proračun kmetijskega ministra je bil vrnjen in bo treba iz njega črtati mnogo postavk. Problema izsuševanja ni mogoče rešiti z rednimi proračunskimi sredstvi, zato bi bilo treba najeti posebno inozemsko posojilo. Proračun prosvetnega ministrstva znaša 1 milijardo dvesto milijonov. V proračunu drž. uprave je postavljen kredit v znesku 50 milijonov dinarjev za kmetijske kredite.

Pred vrnitvijo Nikole Pašića.

RADIČ ČAKA IN PROROKUJE: »KO BOM JAZ V VLADI, BO VSE BOLJŠE.« — »JAZ IN PAŠIĆ.« — RADIČEV NEUSPEH PRI NINČIU.

Belgrad, 9. oktobra. (Izv.) Današnji dan je pretekel v pričakovanju ministrskega predsednika. Kako je z njegovim prihodom, se še ne ve. Pričakujejo ga pozitivno. Nekateri trdijo, da bi moral priti danes, drugi pa, da jutri. Splošno pa je mnenje, da Pašić ne bo prišel v Belgrad pred ponedeljkom.

Stjepan Radić, ki se je včeraj mudil v Topoli, se je danes vrnil v Belgrad. Predpoldne je obiskal zunanjega ministra. Pri tej priliki sta določila čas za daljši sestanek, na katerem se bosta dogovorila o vseh podrobnostih v važnih vprašanjih. Sicer namerava Stjepan Radić ostati v Belgradu samo še par dni. Ako bi se Pašić do tedaj ne vrnil, bo Radić odpotoval v Zagreb radi važnih zasebnih poslov. Potem se bo spet vrnil, da se sestane s Pašićem.

Kakor včeraj v Topoli, tako je tudi danes v Belgradu Radić dal nekatere izjave, v katerih je poveljeval šumadijo in izjavil, da

se bo Pašić v par dneh vrnil. Rekel je, da Pašić ne želi, da bi se natančno vedelo za dan njegovega prihoda, ker ni voljan, da bi mu priredili slovesen sprejem. O vprašanju svojega vstopa v vlado je rekel Radić, da sta to vprašanje s Pašićem rešila že v Evians les Bains. »Jaz in Pašić,« je rekel Radić, »sva se sporazumela v glavnih potezah. Potem, ko bom v vladi, bo vse boljše.« Nadalje je rekel, da bo spet šel v Topolo, samo žal mu je, da bo ta pot imela službeni značaj, ker bo takrat že v vladi; šel bo tja kot zastopnik vlade, ne pa kot zastopnik hrvatskega naroda.

Belgrad, 9. oktobra. (Izv.) Popoldne je bil Radić pri zunanjem ministru Ninčiu. Nade, da bi na njegovo zahtevo kot drž. podtajnika v svojem ministrstvu vzel kakšnega njegovega človeka, so po današnjem sestanku za Radića kar najmanjše. Zdi se, da so radikali raje pripravljeni izzvati krizo, kakor pa da bi videli enega radičevca v zunanjem ministrstvu.

Zborovanje angleške konzervativne stranke.

OSTRA OPOZICIJA PROTI BALDWINU. — VAŽNE BALDWINOVE IZJAVE.

London, 9. oktobra. (Izv.) Včeraj se je pričelo v Brightonu zborovanje delegatov angleške konzervativne stranke. Proti politiki Baldwinja se je takoj pokazala ostra opozicija, zlasti zaradi silne brezposelnosti, ki vlada v Angliji. Vodja opozicije je bil general Page, ki je predlagal naj vlada izpelje veliko akcijo za izseljevanje v kolonije. Na ugovore opozicije je odgovarjal Baldwin. Da se omeji brezposelnost, je nasvetoval nakup domačih izdel-

kov, da se dvigne domača produkcija. Musulsko vprašanje bo rešilo Društvo narodov in njegovi razsodbi Anglija lahko zaupa. Proti rovanju komunistov pa bo vlada nastopila z vso odločnostjo, zlasti proti komunistični agitaciji v armadi. Mnogi so rekli, da potrebuje Anglija svojega Mussolinija. Govornik pa ne verjame, da bi angleško ljudstvo trpelo v deželi kakšnega diktatorja.

Konferenca v Locarnu.

VAŽEN SESVANJEK. — SOGLASJE MED FRANCIJO, ČESKO IN POLJSKO. — BRIAND ZA SPORAZUM MED POLJSKO IN RUSIJO. — OPTIMISTIČNO RAZPOLOZENJE.

Locarno, 9. oktobra. (Izv.) Najvažnejši politični dogodek zadnjih dni je bil sestanek med Briandom in nemškim kanclerjem Luthrom. Odpeljala sta se v Ascono blizu Lucerna, da sta se razgovarjala lahko popolnoma nemoteno. V hotelu »Helvetia« sta ostala skoraj 1 uro.

Z rezultatom razgovora je bil Briand zelo zadovoljen. Rekel je, da je spoznal v Luthru moža izrednih političnih sposobnosti in visoke inteligence, ki ima trdno voljo razna sporna vprašanja med Nemčijo in zavezniški končnoveljavo urediti.

pogodbene dele enako, kršitev na eni strani pomeni ukinitve obveznosti na drugi. Za avstrijskim Anschlussom — morajo koroški Slovenci do zadnje duše priti v Jugoslavijo! Ta misel in ta zahteva mora ob petletnici plebiscita preiti v kri vsakega Jugoslavana!

Poleg tega je Briand izjavil, da se vodi vse razprave v popolnem soglasju s Česko in Poljsko. O Čičerinovih načrtih je izjavil Briand, da Francija celo želi sporazum med Poljsko in Rusijo, da bo svet enkrat vedel, kaj Čičerin hoče.

Kmalu po sestanku Briandovem z Luthrom je obiskal belgijskega zastopnika Vanderveleja nemški državni tajnik Schubert, ki se mu je zahvalil za spretno prirejeni sestanek med Briandom in nemškim kanclerjem.

Francosko in nemško časopisje pozdravlja prvi sestanek francoskega državnika z nemškim kanclerjem. To je po sedmih letih prvi sestanek vodilne francoske osebnosti z odgovornim nemškim državnikom. Časopisje presoja na podlagi tega dogodka položaj zelo optimistično, dasiravno ne prikriva težav, ki konferenco še čakajo pri razpravi o členu 16. versajske mirovne pogodbe in pa pri razpravi

o francoskih garancijah za varnost češko-nemške in poljsko-nemške meje.

Locarno, 9. oktobra. (Izv.) Na svojem sestanku pri Lucernu sta razpravljala Luther in Briand o varnosti nemških mej na vzhodu. Zedinila sta se, da bo Francija po podpisu pogodbe za varnost vzhodnih mej še posebej izjavila, da tudi ona jamči za njihovo varnost. Splošno smatrajo, da bodo najprej rešili vprašanje varnosti zapadnih mej, nato pa pride na vrsto vzhodno vprašanje.

Pariz, 9. oktobra. (Izv.) »Matin« piše o pogajanjih v Locarnu med drugim: »Če konferenca ne bi uspela, bi posledice za Francijo ne bile težke. Francija bi utrdila prijateljstvo s svojimi zavezniki. Nemčija pa bi bila osamljena in prisiljena pogoditi se s sovjeti, kar bi anglosaskim deželam jako malo ugajalo in bi kreditu Nemčije silno škodovalo. Zato sta Briand in Luther za to, da se konča konferenca z uspehom, kajti Nemčija in Francija morata v bodoče politično skupaj korakati. Obe državi se gospodarsko dopolnjujeta in obe bi bili gospodarici Evrope.«

Locarno, 9. oktobra. (Izv.) Včerajšnja konferenca je trajala skoraj tri ure, ker so se posvetovali o čl. 16. versajske pogodbe. To je najvažnejši del konference. Vsi so se prizadevali najti kompromisno rešitev in vse kaže, da do vstopa Nemčije v Društvo narodov ni več daleč. Za vstop Nemčije v Društvo narodov se posebno trudi italijanski zastopnik Scialoja. Tudi Belgija posreduje.

Z uspehi včerajšnjega posvetovanja sta Chamberlain in Briand zelo zadovoljna. Briand je rekel častnikarjem: »Mi smo na dobrem potu.« Nekateri člani konference pa menijo, da bo mogoče že prihodnji četrtak konferenca svoje delo končala.

Locarno, 9. oktobra. (Izv.) Danes dopoldne se je razgovarjal dr. Beneš s poljskim zastopnikom Moravskim o pogodbi za varnost vzhodnih mej. Pogajanja z Nemci se bodo pričela v soboto.

Pariz, 9. oktobra. (Izv.) »Victoire« piše o konferenci v Locarnu: »Zakaj se ne bi Francija sporazumela ne samo z Nemčijo, ampak tudi s sovjetsko Rusijo? Ali se ne bi dal dobiti od Nemčije odstop levega brega Rena, če bi Francija pristala na združitev Avstrije z Nemčijo? Francija bi dalje podpirala nemško željo, da se vrnejo Nemčiji nekatere kolonije, Italija pa bi dobila kompenzacije v Afriki.« (A slovenski del Koroške? Op. ur.)

Locarno, 9. oktobra. (Izv.) Včeraj zvečer je divjala nad Locarnom huda nevihta. V hotel »Esplanade«, kjer stanujejo Nemci, je treščilo. Strela je pokvarila električno napeljavno v hotelu in po mestu. V jedilni dvorani so prižgali sveče, da so mogli nemški zastopniki večerjati.

Novi župan v Šmihelu.

Za župana v občini Šmihel-Stopiče je bil izvoljen odlični pristaš SLS in načelnik Okrajne Kmetске zveze v Novem mestu, g. Franc Brulc, posestnik v Hrušci. Tudi za svetovalce so izvoljeni sami pristaši SLS.

PREDAVEC IN AGRARNA REFORMA.

Belgrad, 9. oktobra. (Izv.) V Belgrad je danes prispel podpredsednik HSS Josip Predavec. Obiskal je ministra za agrarno reformo. Njegov prihod je v zvezi z anketo, na kateri se bo razpravljalo o vprašanju agrarne reforme. — V Belgrad je prišel glavni ravnatelj Hrvatske eskomptne banke dr. Stanko Šverljuga.

ZELEZNISKI PROMET Z MAŽARSKO IN ROMUNSKO.

Belgrad, 9. oktobra. (Izv.) Po pogodbi med našo in mažarsko, našo in romunsko državo o otvoritvi železniškega prometa bo med temi državami s 15. oktobrom promet popolnoma vzpostavljen.

GOLDINARJI NA OGRSKEM.

Budimpešta, 9. oktobra. (Izv.) Ogrska vlada resno pripravlja valutno reformo. Danes je gotovo, da bo vlada vpeljavo šilingov po avstrijskem vzoru odklonila in bo vpeljala kot novo valutno edinico goldinarje. Šilinge so odklonili, ker so Angleži nasprotni vpeljavi tega imena v valuti tujih držav.

Naročajte „Slovenca“!

Dr. Ivana Šusteršiča — zadnja pol.

Mrtvim čast! — Kakor da bi čul te pokojnikove lastne besede, in bi jih z menoj vred čula in občutila tisočglava množica, ki je spremljala na zadnji poti — zadnjega kranjskega deželnega glavarja, skazujejo mu s tem zadnjo čast. Pred veličanstvom smrti so se združile v ljubezni do pokojnika, v prijateljstvu, v hvaležnosti v spoštovanju in v občudovanju, vsak po svoje, nepregledne množice; vsi skupaj pa v zavesti, da se vrača v naročje matere zemlje velik mož. — Dr. Ivanu Šusteršiču so sledili na zadnjem potu oni, ki jim je kot prijateljem ostala do njega v srcih neokrnjena zvestoba do groba, in oni, ki so se v vrvežu političnih bojov oddaljili od njega in manj nego se je oddaljil on od njih; a vsem tem so se pridružili tudi oni, ki so kot načelni nasprotniki njegovega svetovnega nazoranja svoj čas bojevali z njim brezobziren političen boj. In prav in lepo je tako! — Prijatelji od početka do konca, idejni nasprotniki od včeraj, in politični nasprotniki — sobojevniki iz časa najhujših strankarskih bojov, so se strnili v nepregledne vrste, da se poklonijo spominu in zemskim ostankom doktorja Ivana Šusteršiča, moža, ki mu bo v slovenski povestnici, posebno v zgodovini nekdanje dežele Kranjske ohranjen eden izmed najčastnejših spomenikov, — monumentum aere perennius. Šli so pred njim v večnost možje, o katerih lahko rečemo, da jih ne rodi vsako stoletje: Povše, dr. Žitnik, dr. Krek, dr. Lampe; a sedaj je kot poglaviti steber tedanje zgradbe zadnjega deželnega zbora šel za njimi dr. Ivan Šusteršič.

Veličasten je bil njegov pogreb. Ne moremo navajati vseh odličnih mož in žena ki so ga spremljali bodisi v žalnem sprevodu bodisi ob strani v vzorni pieteti povsod, kjer se je razvrstil sprevod. Izpred hiše smrti, kjer je zapel možki zbor »Ljubljane« v močnejših akordih »Usliši nas, Gospode, po Miklošičevi cesti do mostu in v Prešernovo ulico je napolnila več tisočglava množica ves prostor, med tem ko je le mal del sprevoda mogel v Frančiškansko cerkev, kjer je ob številni asistenci blagoslovil zemске ostankе pokojnika p. dr. Gvido Rant, ki je tudi vodil pokop. — Med udeleženci sprevoda smo opazili predvsem skoro vse bivše deželne poslance zadnjega deželnega zbora in veliko število občinskih zastopnikov. Domalega polnoštevilo je bila zastopana zbornica stanovskih tovarišev — odvetnikov z njegovim načelnikom dr. Majaronom, dalje notarska zbornica. Poleg zastopnikov denarnih zavodov je bil predvsem zbran upravni svet z uradnim »Ljudske posojilnice«, koje ustanovitelj je bil pokojni dr. Šusteršič. Med drugimi udeleženci pogreba smo opazili njegovega prednika — bivšega deželnega glavarja Fr. Šukljeta. Velikega župana, ki je na dopustu, je zastopal dvorni svetnik Janko Kremenšek. Kot najvišji sodni dostojanstvenik je bil na čelu množičnim sodnim uradnikom predsednik v. p. d. s. Janko Babnik. Mnoštvo je bilo sploh udeležba uradništva vseh kategorij. Mestno občino ljubljansko so zastopali vsi trije člani gerentskega sveta: gg. Likozar, dr. Puc in Turk. V sprevodu smo videli ministra n. r. dr. Gr. Zerjavo; ministra n. r. Ivana Hribarja, narodna poslanca Krejčarja in Serneca, bivšega predsednika dež. vlade dr. Brejca; bivšega drž. poslanca Jarca, predsednika ljubljanske kreditne banke dr. Trillerja; dalje zastopnike naše univerze, raznih korporacij itd.

Mar-i-hor.

Lovro Toman.

Pravice naroda nam ščit in var,
pravice naroda nam skrb in mar,
pravice naroda vseh sreč izvor,
pravice naroda naš svetli bor.

Če se spoštuje naša sveta stvar,
za mir in spravo s tujci nam je mar,
če stavi pa nasprot se ji upor,
naj vname se za dom junaški bor.

Zato prišeje vsak, al mlad al star,
da mu za srečo roda zmir je mar,
zato si voli rodoljubov zbor
na mesto geslo svoje: Maribor!

Dr. Valentin Rožič: Boj za Koroško.

Ali se bomo Koroške spominjali šele takrat, kadar bomo praznovali kakšen jubilej? In na ljudi — ki so pustili vse svoje misli v tej zemlji, ali se bomo samo ob takih prilikah spomnili nanje? Knjiga, ki jo je izdal dr. Rožič ob petletnici koroškega plebiscita, je tukanje na naša pozabljiva srca.

»Boj za Koroško« je sicer priložnostna knjiga, vendar pa vsebuje veliko zgodovinsko, ne, tudi bodočo vrednost. Urednik dr. Rožič se ne nikoli ni pokazal tako spretnega urednika kot pri tej knjigi. Po svojih brošurah o

V resnici nemogoče je navajati vseh imen odličnih oseb in udeležencev. Ogromno število je spremljalo pokojnika do pokopališča, potem ko se je pred železni prelazom poslovil od njega pevski zbor »Ljubljane« z žalostinko »Blagor mu«. — Zadnji trenotek zemškega potovanja je došel iz Avstrije pokojnikov edini sin.

Ob odprtem grobu se je poslovil od pokojnika njegov zvesti prijatelj in tovariš iz deželnega zbora g. župnik Piber, slaveč njegove res velike zasluge za deželo in narod v trojni veri, ki zagotavlja narodu bodočnost. V imenu bivših kmetskih poslancev bivšega deželnega zbora se je poslovil od pokojnika g. Drobnič z Blok v govoru, ki so ga zaključile solze, in ki jih ni mogel zadržati marsikateri izmed navzočih, zlasti duhovnikov, ki so v velikem številu spremljali pokojnika na zadnji poti. — Vsemogočni naj mu bo plačnik za vse dobro, kar je storil v življenju.

Kvalifikacija duhovščine pri nas in drugod...

Pod naslovom »Hanibal ante portas« piše 1. okt. pop Milan Trišič v cerkveno-političnem »Vesniku«, izhajajočem v Beogradu za nas zelo zanimive stvari. Mož opozarja na veliko nevarnost, ki da preti pravoslavnemu življu od »konkordata, sklenjenega s sv. Stolico. — Rimsko-katoliška cerkev je ecclesia militans in kot taka tembolj nevarna, ker je njeno duhovništvo visoko naobrazeno. Rimsko-katoliška cerkev je jako dovršena organizacija ter najbolj razširjena na vsem svetu. In pred tako organizacijo«, pravi Trišič, »ne more biti in tudi ne sme biti ne pravoslavna cerkev in ne pravoslavna duhovščina indiferentna. Ob nevarnosti, ki preti pravoslavju po sklepu konkordata, je treba pogledati v lastne vrste. Tu je treba brez vsakega pomešljanja priznati, da je pravoslavna duhovščina v marsičem zaostala. Zlasti ena stran jo silno teži, da je namreč v velikem številu nešolana. Imamo,« piše Trišič doslovno, »eparhije, v katerih je ogromen del področjske duhovščine napol naobražen, a po poročilu nekaterih eparhij je razvidno, kako radi nesposobnosti duhovščine vrše občinski poslovodje njihove upravne posle. Niso redki slučajji, da po nekaterih vaseh ti občinski poslovodje sestavljajo duhovniku pridige kakor tudi govore pri svečanih prilikah. Ni to samo od Vranja do Džev-dželi, od Tetova do Carjevega sela, žalostno je, da imamo primere iz najnovejše dobe, da se vodi selo v neki najbolj zapadni in najodličnejši eparhiji naše patrijarhije eksarhistični sistem in da se za svetne duhovnike posvečajo osebe brez vsakega razreda kakršnekoli srednje šole. Pri tem ne bo odveč, če se spomnimo, da ni in ne more biti rimsko-katoliškega duhovnika niti v najoddaljenejši ali najubožnejši župniji, ki ne bi bil dovršil cele gimnazije.

A kako nam more biti pri duši šele tedaj, ko čitamo v »Politiki« o onem duhovniku okrog Valjeva, ki je znan v vasi kot »ubijalec«. Kako nam more biti, če čitamo v poročilu duhovnikov sodišč o nemajhnem številu duhovnikov, ki so obtoženi po kazenskem zakoniku! Kako nas mora od srama zaliti rdečica, ko še danes čujemo med ljudstvom ono znano prislovico: »Pop, ki ne gre v zapor, in vojak, ki ne dobi zausnice, ni ne pravi pop in ne pravi vojak!«

Glavni vzrok vsemu temu pa tiči v slabi ali nikakršni izbrazbi znatnega dela naše duhovščine. Tu tiči vzrok tudi mnogim drugim pojavom, ki jim zamašimo iščemo povodov tam, kjer jih ni, ali pa ne v taki meri. Tu je treba, ne pa po Nemčiji tudi iskati vzrok širjenja naših »bogolomcev«. Zakaj duša narodova išče, ker je ne najde pri onih, ki so za

to postavljeni, hrano sama na svoj način in instinktivno.

Naš duhovščina ne more in ne sme biti in ostati na kulturnem nivoju kitajskih lamov in indijskih bramanov. Čas, ljudstvo in cerkev zahteva od nas in od naših nadpastirjev nekaj višjega, plemenitejšega, idealnejšega, bolj krščanskega, bolj božanstvenega — a to je prosveta. Ni dosti, da se naša duhovščina napaja z duhom hadži Čere in hadži Ruvima, treba jo je prežeti tudi z duhom Dositeja in Njegoša. Zato mora biti prva skrb naše cerkve in celokupne duhovščine, da se zagotovi našemu duhovskemu naraščanju temeljita priprava, popolno šolanje, ako ne želimo, da tudi poslej ne ostanemo za hodžami, najnesrečnejšo duhovščino v Evropi.

Te besede so za nas Slovence važen dokument, ki marsikaj pojasnjuje, kar nam, ki imamo res dobro izšolano in izobraženo duhovščino, doslej ni moglo pojasniti dejstev in pojavov v socialno-politični sferi. Ako sodijo druge naše duhovščine po merilu, kakršnega smo navedli po opisu srbskega popa za srbsko duhovščino, potem se ni čuditi, če se inteligenti protivijo, da bi pop učil v šoli — veruk! Potem se ne smemo čuditi, če belgrajski državniki tako takirajo delo duhovščine, kot se kaže v sedanjih plačah! Če kje, bi i tu morala veljati polna kvalifikacija iste vrste za pravično mero pri odmerjanju dohodkov.

Kdo bi zameril naši duhovščini, če noče dol na stopnjo — najnesrečnejše duhovščine v Evropi?

Koroški dan.

Koroški dan v Ljubljani.

Danes, v soboto, ob 8 zv. v Unionski dvorani

AKADEMIJA

Spored izvajajo: Oton Zupančič, Svetozar Banovec, Janko Ravnik, Zora Zarnikova in pevski zbori »Glasbene Matice«, »Ljubljane« in »Ljubljanski Zvon«. — Vstopnice se dobe v Matični knjigarni.

Na kaj nas spominjajo zeleni plakati po Ljubljani? Da je danes, v soboto, zvečer ob 8. uri v »Unionu« »Koroški večer« z bogatim sporedom in da je dolžnost nas vseh, da ga posetimo v največjem številu. Unionska dvorana mora biti danes polna do zadnjega kotička. To zahteva ljubezen do koroških Slovencev.

Prireditelje za danes zvečer prijavljenih zabav prosimo, da prično šele po 9. uri, to je po svršetku »Koroškega večera«, ki se začne ob 8. uri v Unionski dvorani. Tako velela narodna dolžnost in disciplina.

POZIV DRUŠTVOM, ORGANIZACIJAM IN OBČINSTVU.

Jugoslovanska Matica sklicuje za nedeljo, dne 11. oktobra ob 11 dopoldne javno manifestacijsko zborovanje na Kongresni trg. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da se tega zborovanja udeleži. Po zborovanju je obhod skozi Wolfovo in Prešernovo ulico, Aleksandrovo in Bleiweisovo cesto pred vladno palačo, kjer se na vladi odda na zborovanju sklenjena resolucija. Obhod gre dalje po Rimski cesti in Vegovi ulici pred univerzo, kjer je razhod. Društva se zbirajo do trideset na enajst, in sicer Sokol ob Zvezdi med Philharmonijo in govorniškim odrom, Orel, Slomškova zveza in društva Prosvetne zveze med govorniškim odrom in Nunsko cerkvijo. Orjuna ob Vegovi ulici, akademiki pred univerzo, narodno žensstvo ob govorniškem odru, poleg njih mladina ljubljanskih srednjih in strokovnih šol. Ostala društva in občinstvo naj se poljubno postavijo in uvrstijo v sprevod. — Naši koroški bratje gledajo na to manifestacijo, od udeležbe vsa-

kega posameznika je odvisno, ali jim bo v tolažbo ali novo bridkost.

Narodne dame prirede v nedeljo dopoldne ob pol 9 do 1 popoldne po mestu zbiralni dan na korist koroških Slovencev. Prodaljati se bodo posebni znaki. Najmanjši prispevek 1 Din. Naj ne bo Ljubljancina, ki ne bi nosil v nedeljo dopoldne tega znaka.

Jesenice. Podružnica Jugoslov. Matice priredi danes ob 8 zvečer v risalnici tuk. ljudske šole akademijo »Koroški večer« s sodelovanjem združenih pevskih zborov jeseniških, godbe kat. del. društva in tamburašev društva »Edinost«. Govorita predsednik podružnice g. dr. Kogoj in koroški rojak g. katehet Fr. Krašna. Vstopnine ni. Pobirali se bodo samo prostovoljni prispevki za Jugosl. Matico. — V nedeljo, 11. oktobra, se bodo prodajale na Jesenicah in Savi razglednice v prid Jugoslov. Matici. Jeseničani, prihitite vsi, da dokažemo koroškim bratom, da niso pozabljeni in da je petletnica nesrečnega plebiscita našla v nas mesto obupa in gneva le novo voljo, ki bo tudi zmogala.

Iz Kočevja. Podružnica Jugoslov. Matice priredi s sodelovanjem vseh kulturnih društev »Koroški dan« v hotelu »Trste«.

Trbovlje. Zveza slovenskih vojakov je sklenila, da počasti ob priliki petletnice koroškega plebiscita spomin v koroških bojih padlih tovarišev s tem, da položi pred lipo svobode v Trbovljah žalni venec. Spored je sledeč: V nedeljo ob osmih zjutraj zbirališče bivših bojevnikov pred gasilnim domom. Ob devetih odhod z godbo na čelu v Trbovlje, kjer se položi venec. Nato kratek spominski nagovor našega delegata, nakar zapoje pevsko društvo nekaj žalostink in koroških pesmi in godba nekaj specialnih komadov. Nato sv. maša zadušnica za padle tovariše. — Popoldne ob pol štirih člansko zborovanje Z. S. V. v gostilni Pravič s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo delegata centralnega odbora iz Ljubljane; 2. namen in cilji Zveze; 3. dosedanje in bodoče delo Zveze slov. vojakov. — Vojni tovariši! Udeležite se vsi te naše manifestacije že iz tovariške solidarnosti. Ne le, da počastimo s to našo manifestacijo spomin onih naših tovarišev, ki so padli v boju za zibelko slovenstva — za naš tužni Korotan, ampak ta manifestacija naj bo tudi prvi nastop našega idealnega pokreta tovariške vzajemnosti. Tudi članskega zborovanja se naj vsak tovariš udeleži, kjer bo vsakemu obrazložen pravi smoter in plemeniti namen naše Zveze, ki je »Nuditi pomoči potrebnim tovarišem in njih svojem tovariško roko na pomoč«. — Vojni tovariši! Udeležite se manifestacije in članskega zborovanja polnoštevilo in pripeljte s seboj vse druge vojne tovariše.

Fašistovski režim.

KONEC OBČINSKE AVTONOMIJE V ITALIJI.

Dne 8. t. m. je italijanski ministrski svet odobril zakonski odlok o ustanovitvi rimske mestne gubernije — namesto dosedanje mestne avtonomne oblasti — in zakonski odlok o imenovanju »podestato« — županov v občinah, ki štejejo manj nego 5000 duš. Podestatu imenuje vlada za dobo 5 let. Združevali bodo v svojih rokah vso oblast dosedanje občinske samouprave; svoje odredbe bodo predlagali v odobritev prefektu, v važnejših stvarih pokrajinskemu upravnemu odboru. Podestatu bo dodeljen svet, v katerega bo člane imenoval prefekt na podlagi predlogov gospodarskih korporacij, ustanov in sindikatov dotične občine. Podestati bo moral imeti neko stopnjo znanja; le od častnikov in podčastnikov svetovne vojne se to ne bo zahtevalo. — Podestati se bo imenoval tudi v večjih občinah, ako bo njih zastop dvakrat razpuščen.

jim zanimanjem se pečajo Nemci s tem vprašanjem in kako sistematično posegajo v srce jugoslovanske države. Knjiga nam priča, da se jugoslovansko vprašanje ne da rešiti z nabiranjem milodarov, ampak z udeležitvijo misli o Sloveniji, neodvisno od vsakega svetovnega nazora.

Knjiga bi morala biti v knjižnici vsake slovenske hiše.

Dr. Ivan Dornik.

Naša pesem v tujini.

Zagreško pevsko društvo »Kolo« se zadnji čas nahaja na turneji v Švici in Franciji. Njegovi uspehi so ogromni, kar daje častno izpričevalo naši produktivni in reproduktivni vokalni glasbi. »Kolo« ima na svojem programu tudi slovenske skladbe, ki izredno ugajajo. Kritiki »Neue Zürcher Zeitung« (z dne 29. sept. t. l.) piše o njih: »Po ljubeznivem pozdravu švicarskim zborom »Ich kenn ein Land so wunderschön« Ignacija Heima, in po ne prevažnem »Oče našu« (Manojlovič) so odšli dva tipična moderna slovenska zbora A. Lajovica (Mesec, Ples kralja Matjaža), ki sta nam namah pokazala dva glavna tipa: popevko melanholične meditacije in popevko plesnega poleta. Ni dvoma, da se tehnika modernega zbornega petja, kakor jo je uvedel Hegar, zrcali tudi v tej moderni zborni literaturi, vendar zavzema tu docela nove oblike. Vzklik v popevki o plesu kralja Matjaža nam niso bili tuji, vendar v taki izvirni obdelavi

novi. — V »Zabab« A. Lajovica za ženski zbor je konstruiran humor na način moškega zbora. — Sumarično se moramo zahvaliti za starejše obdelave narodnih pesmi, ki so enostavnejše v harmonizaciji, a nudijo enak užitek (Zganec, Kimovec, Adamič). — O »Kolu« pravi kritik: »Zbor Kola, ki ga je veleodlično vodil Oskar Smodek, je pevska elita, kakor je malo enakih, nenavadno discipliniran v nastopanju in držanju. Petje je virtuozno. Sestava zbora je odlična... Bolj nego pri ruskih zbora se opaža posebna kultura petja...« Iskreno se veselimo krasnih uspehov bratskega hrvatskega pevskega društva v kulturni tujini, in smo mu hvaležni, ker nosi v svet tudi lepoto naše slovenske pesmi.

Locarno.

To mesto, kjer so se sestali ministri evropskih držav v zasiguranje svetovnega miru, je prvič nase obrnilo splošno zanimanje. — Marsikateri bralec novin je že iskal na zemljevidu mesteca, ki je postalo mahoma zgodovinskega pomena. Locarno leži na južnem pobočju gore sv. Gotarda, na mestu, kjer se reki Maggiora in Tessin izlivata v Lago Maggiore. Lega mesteca je bajno lepa. Proti severu je zavarovano po imenovanju gori in vsled tega ima čisto južno vegetacijo z vsemi krasotami severnih laških mest. Mesto samo šteje 15.000 prebivalcev. Bilo je trgovsko mesto na vodni cesti iz luza proti severu. Današnji

Dnevne novice.

Somišljeniki!

Danes zvečer je akademija Jugoslovanske Matice v dvorani Uniona, v nedeljo, 11. okt. manifestacijsko zborovanje ob 11 dopoldne pred univerzo in po zborovanju obhod po mestu. Vsak somišljenik naj smatra za svojo dolžnost, da se teh prireditve za Koroško gotovo udeleži. Dr. Korošec.

Zadružna šola na drž. dvorazr. trg. šoli v Ljubljani. Kongresni trg št. 2., se prične dne 3. novembra 1925 in bo trajala do Vel. noči 1926. Vpisovanje se vrši dne 3. novembra od 9. do 11. ure dopoldne, redni pouk pa se prične dne 3. novembra ob 14. uri in se bo vršil vsak delavnik od 14. do 19. ure. Pogoji za sprejem je dovršena osnovna šola in dopolnjeno 16. leto starosti. K vpisovanju je treba prinesiti: krstni list, zadnje šolsko izpričevalo in 20 Din vpisnine. Šolnine ni nobene. Šolskih knjig ni treba kupovati nobenih. Ako bi bilo pripravljen preveč, imajo prednost tisti, ki ostanejo na posestvih svojih staršev. Pismene prijave sprejema tudi pred 3. nov. ravnateljstvo.

Trebnje. Kulturna društva v Trebnjem priredijo jutri, v nedeljo, v gostilni g. Pehanija »Koroški večer«. Pričetek ob pol 8 zvečer. Narodno-zavedno občinstvo se v ljudno vabi k mnogobrojni udeležbi.

Jutrnjini »Ilustrirani Slovence« je posvečen v glavnem naši Koroški in nesrečnemu plebiscitu. Prinaša nekaj krasnih slik velike zgodovinske vrednosti ter velesladno razpravo tedanjega predsednika ljubljanske deželne vlade dr. Brejca o plebiscitu, zato opozarjamo nanj že danes.

Kranjsko pevsko okrožje priredi v nedeljo dne 11. okt. t. l. v dvorani »Ljudskega doma« v Kranju svoj prvi pevski nastop. Spored je sledeči: C. Mohor: Uvodni govor. St. Premrl: Raj; A. Foerster: Naše gore; O. Dev: Meglica; Dr. Schwab: Škrjanček poje, žvrgoli, mešani zbori, izvajajo združeni zbori. Till: Veseli godci, koračnica; Till: Naša pesem, valček; R. Lah: Fedora, uvertura, izjava salonski orkester iz Tržiča. K. Adamič: Ples kralja Matjaža, mešani zbor, izjava pevski zbor iz Senčurja. Dr. G. Ipavc: Milada; Dr. Fr. Kimovec: Večerni zvon, mešana zbor, izjava pevski zbor iz Tržiča. Fr. Gerbič: Slovanski brod, izjava združeni moški zbor. — Začetek ob 4. uri popoldne. Skupnega nastopa se udeležijo 7 zborov. Vsi prijatelji glasbe uljudno vabljeni. — Po prireditvi bo v »Ljudskem domu« kratek sestanek okrajnih referentov za Gorenjsko. — Poročal bo delegat »Pevske zveze« glede prireditve imenovane zveze.

K vrhniški aferi. Hipnotizer Franc Roch (ne Rok), o katerem smo poročali, da je bil aretiran, se je dejansko sam javil policiji, da odgovarja zaradi vrhniške afere. G. Roch je na svobodnih nogah. Cela vrhniška zadeva se pojasi in uredi na okrajnem sodišču na Vrhniki, kjer se v kratkem v tej stvari vrši razprava. Kakih brošur g. Roch sploh ni razpečeval.

Šmihel pri Novem mestu. Pevski zbor tuk. Kat. prosvetnega društva priredi jutri ob osmih zvečer v Rokodelskem domu v Novem mestu pevski koncert. Na sporedu so najnovejše pesmi gg. skladateljev Antona Lajovica (Pastirčki, Kiša, Spleen), Stanka Premrla

Ne pozabite danes — v soboto na KONCERT

V SALONU RESTAVRACIJE NA GLAVNEM KOLODORU. Igra prvovrstni salonski orkester železničarske godbe. — Začetek ob 8 zvečer. — Vstop prost. — Odprto vsak dan do ene ponoči.

dan je čislano letovišče in močno obiskan kraj zimskega sporta. Skoz Locarno drži glavna ulica, ki se končuje s prekrasno jezersko obaljo. Vile so zidane amfiteatralno na pobočju, v katerih imajo sedanji gostje kar najprijetnejše bivališče tudi, kar se tiče slikovitega razgleda. Hotelov je malo, življenje na ulici, kavarni itd. ima že južno lice. Zlasti dosti užitka naravne lepote nudi jesenska doba in ima Locarno tedaj običajno največ gostov. Ko bi ta raj na zemlji postal tudi zibelka svetovnega raja!

Mussolini o sebi.

Na Angleškem je izšla nedavno knjiga Margherite Sarfatti o življenju in osebnosti italijanskega ministrskega predsednika Benita Mussolinija. Predgovor je napisal sam Mussolini in je zanimivo, kako sodi o sebi in svojem poslanstvu ta moderni samozanec. Tako-le piše:

»Mnogo sem premišljal o groteskni in vzvišeni usodi javnega moža! A dospel nisem do nikakih sklepov, ravno zato ker imamo tu opraviti z usodo. Moja javnost se kot tak rodi. Vtisnjena so mu znamenja, ki ga spremljajo od rojstva. To je patološka stvar. Rodiš se kot javen mož, kakor se rode inteligentni ali pa pomanjkljivi ljudje. Na noben način ne more postati javen mož, kdor je nagnjen k domačnosti. Javen mož je kakor pesnik: rodi se s tem prokletstvom. Osvobodil se ga ne bo

(Starček roma na goro, Jezus je majhen), Em. Adamič (Zelo žito, Kot iz tihe zabljenega kapele) ter Josipa Pavšiča, M. Vilharja, Matije Tomca (Čiček možiček). V zboru sodelujejo dobre meči, zato je upati na lep uspeh. Prijatelji lepega petja, pridite!

Tršič. Ponovitev igre »Sumljiva oseba« ne bo v nedeljo 11. oktobra ampak 18. oktobra ob 8. uri zvečer.

Zagreb reducira istrske dijake. »Obzor« poroča o novem narodnem in kulturnem škandalu v Zagrebu. Z novim šolskim letom so reducirali 20 dijakov iz Istre, ki so jih poleg drugih istrskih dijakov-beguncov vzdrževala doslej narodna društva, predvsem Jugoslov. Matica in Jadranska Straža. Te dijake, ki so jih bili po preobratu sami povabili, da se izobrazujejo na narodnih šolah, so prvotno — 180 po številu — namestili v vojašnici v Karlovcu. Od tam so se morali umakniti, ker je vojaštvo zahtevalo vojašniško zase, v Zagreb. Tu so jih stisnili v čisto nezadostne prostore, tako da je večje število dijakov težko obolelo na jetiki. Sedaj so pa 20 dijakov enostavno reducirali, ker upravi pohajajo sredstva. — Barbastro!

Afera dr. Šandorja v Zagrebu se zapleta. Kot znano, je dr. Šandor okradel nekega svojega pacienta in potem, vrnivši denar, pobegnil v inozemstvo. Sedaj prihaja na dan, da je dr. Šandor po goljufiji dobil dovoljenje za izvrševanje zdravniške prakse v Zagrebu. Prizadeva je zopet medicinska klinika.

Gustav Pongratz umrl. — V Zagrebu je umrl znani odlični industrijec Gust. Pongratz, star 76 let. Pokojnik je bil po rodu Ljubljancin. Pridobil si je velike zasluge za napredek hrvatske industrije, kateri je dal mnogo pobud. Mnogo let je bil član zagrebškega mestnega sveta in predsednik deželne zveze industrijcev. Pokopali so ga z velikimi častmi.

Prva obsodba zaradi prekoračenja novih cen v Zagrebu. Te dni je stal pred zagrebškim okrajnim sodiščem prvi gostilničar, ker je prekoračil pred kratkim oblastveno določene cene. To je bil Josip Čuk, lastnik gostilne »Vinorod«, ki spada po uveljavljeni razvrstitvi v II. kategorijo, a je Čuk pobiral cene, ki so določene za I. kategorijo. Razen tega je dajal kruh v težji 4 dek namesto predpisanih 6 dek. Obsojen je bil na osem dni zapora in 5000 Din globe.

Pogreša se že od novembra meseca leta 1924. Terezija Košič, bivša služkinja pri rodbini Trelčevi na Selu. Služila je tudi na Starem trgu št. 17. Košičeva je stara okoli 25 let, srednje postave in je preživljala sebe in svojega otroka zadnji čas baje s šivanjem oblek za konfekcijske trgovine. Kdor bi vedel za njen sedanjí naslov, naj ga javi njeni materi Mariji Košič, Kovk pri Hrastniku, pošta Dol.

Iz Ljubljane.

Prvi prosvetni večer, ki ga je snoči priredila Prosvetna zveza v Ljudskem domu je bil posvečen naši Koroški. Občinstvo je dvorano popolnoma napolnilo. Videli smo tudi mnogo odličnih gostov (poleg predavatelja trije vseučiliški profesorji itd.). Gdč. Žirovnikova, dijakinja meščanske šole, je deklamirala Aškerčev »Pesem izgnancev«. Koroški akademik g. P. je prednašal z občutkom odlomek iz Aškerčevega »Kneza Volkuna«. Za obema deklamacijama je pevski zbor vojni in invalidov zapel nekaj koroških pesmic. Razumljivo je, da so pesmi ob tej priliki šle prisotnim še posebno do srca in da smo ob tem dvojni občutili bolelost za izgubljenim in zaslužnim Korotanom — srcem in pesmijo Slovenije. — V več kot enournem predavanju je nalo vsuč. profesor g. dr. Lambert Ehrlich očitral vprašanje Koroške na mirovni konferenci v Parizu in boj naše delegacije za Ko-

roško — do dne, ko je mirovna konferenca odredila plebiscit. — Predavanje je bilo zelo zanimivo; pojasnjevale so ga lepe skloptične slike. — Prosvetni večer je zaključil g. profesor Capuder s kratkim dnevno primernim nagovorom in s pozivom, naj se prisotni udeležijo v nedeljo zborovanja na Kongresnem trgu. — Ena misel je bila v srehi vseh, ko smo odhajali od prireditve: Koroške ne pozabimo, Koroške ne zapustimo!

Znižanje cen kruha v Ljubljani. Z dnem 12. t. m. se zniža cena kruhu v Ljubljani sledeče: 1 kg belega kruha 5.50, pol kg 2.75, 28 dkg 1.25; 1 kg črnega ter rženega kruha 4.50, pol kg 2.25 in 28 dkg 1 dinar. Cena žemljam ostane ista, kos 50 para. — Mestno tržno nadzorstvo v Ljubljani.

Električna cestna železnica nas naproša za objavo sledečih vrstic: Radi poprave, ozir. izmenjave železniškega tira na križišču drž. železnice in električne železnice na Dolenjski cesti, bodo vozili vozovi cestne železnice samo do prelaza dol. železnice in sicer od ponedeljka 12. t. m. do petka 16. t. m., na kar se potujoče občinstvo opozarja.

Neumestna šala. V noči od srede na četrtek so si privoščili nekateri šentjakobski dobrovoljci slabo šalo. Ovenčali in ovili so z raznobojnimi korandoli kip sv. Jakoba, ki stoji v skupini pod Valvazorjevo Brezmadežno na šentjakobskem trgu. Tekom noči od četrta na petek je bil nenavadni »kinč« odstranjen s sohe. Radovedni kip sv. Jakoba, ki stoji v skupini pod Valvazorjevo Brezmadežno na šentjakobskem trgu. Tekom noči od četrta na petek je bil nenavadni »kinč« odstranjen s sohe. Radovedni smo, kaj bi dejal Valvazor, dobrotnik Kranjske dežele, ki je dal postaviti omenjeni spomenik, k takemu kulturnemu napredku bele Ljubljane.

Negoda. Trojar Josip, vajenec v strojni tovarni na Dunajski cesti se je po lastni krivdi pri delu lahko telesno poškodoval nad desnimi očesom in na desni nogi. V svojo zabavo je vrgel razbeljeno železo v mrzlo vodo in vsled nagle spremembe temperature je bilo železo iz vode vrženo in ga zadelo.

V gostilni »Leon« v Kolodvorski ulici 29 se dobe vsako soboto in nedeljo domače jeitne in krvave klobase.

Iz štajerske.

ZGODOVINSKI DAN.

Sinoči se je vršila v Mariboru veličastna manifestacija za našo Koroško, katere se je udeležil škof dr. Karlin, dalje župan dr. Leskovar, magistratno uradništvo, poslanci SLS, ravnatelji in profesorji srednjih šol, predsednik Jugoslovanske Matice Detela z odborom in mariborska inteligenca. Številno je bila zastopana šolska mladina. Dvorana je bila nabito polna. Župnik Finžgar je imel krasen govor, v katerem je naglasil: »Vsak narod je vreden tiste usode, ki jo živi. Zato so vsi taki udarci potrebni, da se zberemo, če pa nismo vredni, pa naj izginejo. Balkanski despoti so se bojevali med seboj. In prišlo je Kosovo in Nikopolis. Ti udarci Srbov niso strli, ampak so jih kovali. Tudi mi Slovenci imamo Kosovo, naš Korotan. Kosova Srbi niso pozabili. Tako bodo te dni padale pred ministre spomenice: Vlada pazi na naš Korotan! Celovec nam je dal našo knjigo. Dajmo bratom moralno in gnotno pomoč. Pripravimo se na dan, ko bomo rekli: »Korotan je naš.« Pevski zbor je zapel pod vodstvom g. Gašpariča koroške pesmi. Večer je vzbudil v navzočih nepremagljivo borbenost.

IZ MARIBORA.

Mar-i-bor. Meseca avgusta l. 1861. je dr. Lovro Toman prišel v mariborsko »Slovanska čitalnico« in je ob tej priliki rodoljubom v spomin zložil pesem Mar-i-bor, ki jo je vglasbil Janez Miklošič in jo je čitalniški odbor sprejel za svoje geslo že l. 1862. (Glej pesem na drugi strani lista.)

Narodna dolžnost nas kliče, da se zberemo danes ob 8 pri Koroški akademiji Jugoslovanske Matice v Narodnem domu. Na

sporedu so pevske točke koroških narodnih pesmi. Dramatično društvo »Vpizori« Kneza Volkuna« in živo sliko, govori pa g. prof. dr. Kovačič! Predprodaja vstopnic je tudi v obeh prodajalnah Cirilove tiskarne. Nemci v Celovcu pripravljajo ogromne manifestacije, naj bo tudi naša volja odločno manifestirana! V nedeljo — jutri — manifestirajmo vsi!

Profesorjski sestanek odseka Maribor je zaradi manifestacije preložen na prihodnjo nedeljo.

Zborovanje učiteljskega meščanskega šol. Mariborski in celjski odsek »Društva učiteljskega meščanskega šol v Sloveniji« zborujeta skupno v petek, dne 16. oktobra v risalnici deške mešč. šole v Mariboru. Dnevni red zborovanja, ki je bil doposlan šolam mariborskega odseka, se spremeni v toliko, da se prične zborovanje ob pol 11.

»Zikovec« (svetovno znani godalni kvartet) pride v prvi polovici novembra v Mariboru koncert. Nanj opozarjamo že danes.

IZ CELJA.

Koroška akademija. Podružnica »Jugoslovanske Matice« v Celju priredi nocoj v veliki dvorani Narodnega doma ob 8 zvečer akademijo v spomin žalostne petletnice nesrečnega koroškega plebiscita. K akademiji, ki naj nam razgreje srca in nas potrdi v sili verj je vstop prost. Prostovoljni prispevki pa bodo služili za kritje stroškov.

Umrl je 83 letni posestnik Matevž Kmeclj iz Brega pri Celju. Pogreb se je vršil dne 7. t. m. ob veliki udeležbi njegovih znancev. Rajni mož, ki je bil obče spoštovan, je bil v zadnjem času večinoma prikovan na posteljo. Naj v miru počiva!

V upravni svet mestne hranilnice celjske je bil izvoljen dr. Al. Goričan, odvetnik v Celju.

Prosta stanovanja v Celju. Stanovanjsko sodišče v Celju razpisuje naslednja stanovanja, ki so prosta: (a) drugič objavljena stanovanja: Rakovlje 15, 3 sobe in 1 kuhinja v pritl.; b) prvič objavljena stanovanja: Vodnikova ulica 6, 2 sobi in 1 kuhinja I. nadstr.; Razlagova ulica 6, 1 soba brez štedilnika, pritl.; Ljubljanska cesta 25, 1 soba in 1 kuhinja, podstrežje; Trubarjeva ulica 3, 2 sobi in 1 kopalnica, I. nadstr.; Dolgopolje 1, 2 sobi in 1 kuhinja, I. nadstr.; Jurčičeva ulica 3, 1 soba z zaprtim balkonom, pritl.; Dečkovo trg 6, 1 soba brez štedilnika, pritl.; Drešnjavca 37, 2 sobi in 1 kuhinja, pritličje; Čret 1, 1 soba brez štedilnika, pritl.; Zalec 57, 2 sobi in 1 kuhinja, I. nadstropje; Kasaze 9, 2 sobi in 1 kuhinja, I. nadstr.; Spodnja Hudinja 25, 2 sobi, vsaka s štedilnikom, pritl.; Zavedna 40, 1 podstrešna soba; Zavedna 32, 2 sobi in 1 kuhinja, pritl.; Škofja vas 30, 3 sobe in 1 shramba, I. nadstr.; Lipa, obč. Teharje 11, 1 soba in 1 kuhinja, pritl.; Petrovče 65, 1 soba s štedilnikom, pritl.; Kresnice 33, 1 soba brez štedilnika, pritl.; Teharje 10, 1 soba pritl.; Teharje 31, 2 sobi, II. nadstr.)

IZ TRBOVELJ.

Protekcija. Iz delavskih krogov smo prejeli: V Glazuti se nahaja pri cesti tako imenovana Bittnerjeva hiša. V tej hiši so stanovali rudniški delavci-samci. Splošno se pa od delavstva opaža, da dobivajo stanovanje v tej hiši oni samci, ki se zapišejo v orjunske organizacije. Posvetiti hočemo tej hiši vso pažnjo, opozarjamo pa tudi gospoda rudniškega ravnatelja, da zadevo preišče, da se delavstvo ne bo razburjalo. Hišniku Burkardu pa bi priporočali malo več nepristranosti.

Damski plašči

najnovejših modelov, krasno blago, s kožuhovno ali brez se nedvomno dobijo najceneje pri trdkri

Fran Lukič pred Škofijo

Modni ševit plašč ž od Din 450.— dalje. — Velur plašči od Din 600.— dalje.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Sobota 10. okt.: »Zimska pravljica«, premijera. — Izven.
Nedelja 11. oktobra ob 3. popoldne: »Pravljica božanstva«, mladinska predstava. — Izven.
Ponedeljek 12. okt.: »Zimska pravljica« — Red A.
Torek 13. oktobra: — Zaprt.
Sreda 14. okt.: »Pegica mojega srca« — Red C.
Četrtek 15. okt.: »Ifigenija na Tavridi« — Red D.
Petek 16. okt.: »Periferijac« — Red F.
Sobota 17. okt.: »Pegica mojega srca« — Red B.
Nedelja 18. okt.: »Zimska pravljica« — Izven.
Ponedeljek 19. okt.: »Periferijac« — Red E.

Opera.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Sobota 10. okt.: Zaprt.
Nedelja 11. okt.: »Mrtve očje« — Izven.
Ponedeljek 12. okt.: Zaprt.
Torek 13. okt.: »Manone« — Red B.
Sreda 14. okt.: »Aida« — Red E.
Četrtek 15. okt.: — Zaprt.
Petek 16. okt.: »Mrtve očje« — Red A.
Sobota 17. okt.: »Hoffmannove pripovedke« — Red C.
Nedelja 18. okt.: »Nabore« — »Povratak« (premieri) — Izven.
Ponedeljek 19. okt.: — Zaprt.

»ZIMSKA PRAVLJICA.« K današnji premijeri.)

»Zimska pravljica« je med zadnjimi Shakespeareovimi deli. Ne da se prav uvrstiti niti med tragedije niti med komedije. Po vseh silnih in silovitih dramah šloveskih strasti in zablod, ki so vrgle mrak tudi v pesnikovo dušo, išče stari, modri Shakespeare novega izraza iz izhoda iz te noči. In tako so nastale tri zadnje njegove drame: Cim-

belin, Zimska pravljica in Vihar. Strasti divjajo z nezmanjšano silo, brezno, proti kateremu dreve, ni nič manj strašno, in človeštvo bi se samo ugonobilo, da mu je usojeno izživeti do zadnjega to stran svoje duševnosti. Ali spoznanje, kes in pokora vodijo k očiščenju in uvedo človeka v višjo duševno sfero, kjer je čudež, milost in harmonija prav tako trdna resnica, kakor je na nižji ravni resnica strast, greh in razdor. — In vendar ni ta zadnja faza Shakespeareovega pogleda v svet abstraktna doktrina in pusta moralna pridiga, temveč prvo živo etično občutje, ki je preprosto vso materijo s svojo magično muziko in jo poveljalo v zadnji svoj poeziji. — Zasedba: Hermiona — ga. Marija Vera, Perdita — ga. Šaričeva, Pavlina — ga. Medvedova, Leontes — g. Levar, Poliksenes — g. Škrbinšek, Antolikus — g. Rogoz, Camillo — g. Gregorin, Antigonus — g. Povha, Čas — g. Lipah, Florizel — g. Jan, Arhidamus — g. Danilo, stari ovčar — g. Plut, mladi ovčar — g. Petek. Sodelujejo še: gg. Vida, Mira, Rakarjeva, Gorjupova, Ježkova, Kralj, Medven, Jerman, Cesar, Košič, Drenovec, Suncin, Smerkolj itd. Delo je poslovenil dramaturg g. Oton Zupančič; režijo vodi višji režiser g. Ošip Šest, po čigar zamisli je nastal mojster g. Skružny deloma nove dekoracije. Orkester tukajšnje dravske divizije bo izvajal Humperdinkovo glasbo k »Zimski pravljici«. Deloma novi kostumi so narejeni v gledališki krojačnici. »Zimska pravljica« se vpizori prvič v slovenskem jeziku nocoj ob 8.

Ljudski oder v Ljubljani

Nedelja, dne 11. oktobra ob pol 8. uri zvečer: **Pozna pomlad.** Ljudski igralec v petih dejanjih. (Novitica, prvič na odru.) Predprodaja vstopne vsak dan ob 5. do 7. ure zvečer v pisarni Ljudskega odra. Čez dan pa v društveni nabavni zadrugi, Ljudski dom I. nadstr.

Iz Primorske.

Goričani pri sv. očetu. Dne 2. t. m. je sprejel sv. oče v posebni avdijenci 300 goriških romarjev z nadškofom dr. Sedejem na čelu. Sprejem je bil zelo prisrčen.

Za narodno pravičnost v cerkvi. »Pučki Prijatelj« na uvodnem mestu poroča o nemilem dogodku, ki se je pripetil minolo nedeljo v frančiškanski cerkvi v Pazinu. Od nekdanjih so bile tam hrvatske pridige. V cerkev prihajajo velike množice domačega hrvatskega ljudstva posebno na god sv. Frančiška Asiškega. Tako tudi letos. Toda letos so bili vsi ljudje nemilo razočarani: bili sta dve pridigi, a obe v italijanskem jeziku. List naglašuje, da so duhovniki v zmislu cerkvenih ukazov in predpisov dolžni, da se nauče jezika naroda, med katerim delujejo, da morejo uspešno izvršiti svojo službo. Ako se v cerkvi gode ljudstvu krivice, ima od tega največjo škodo cerkev sama.

Jugoslovanski jeziki na italijanskih srednjih šolah. Dočim italijanska vlada iztreblja slovenščino in hrvaščino na osnovnih šolah, katere obiskujejo slovanski otroci, in je zatrla vse slovanske srednje šole, uvaja sedaj na italijanskih srednjih šolah jugoslovanske jezike za italijansko mladino, da si vzgoji učitelje in uradnike, ki bodo vsaj za silo lomili slovanščino in izpodrinili še zadnje ostanke slovanskega uradništva in učiteljstva. Teme-ljem odloka naučnega ministrstva z dne 25. maja t. l. so bila do 5. t. m. razpisana sledeča profesorska mesta: Na gimnaziji v Gorici za slovenščino, na tehničnem zavodu (realni) na Reki za srbohrvaščino, v Milanu (Verri) za slovenščino, v Trstu za srbohrvaščino, v Vidmu za slovenščino, v Zadru za srbohrvaščino, na znanstvenem liceju v Pazinu za srbohrvaščino, na učiteljski v Gorici za slovenščino, v Poreču za srbohrvaščino, v Sv. Petru ob Nadizi za slovenščino, v Vidmu za slovenščino, v Zadru za srbohrvaščino in na dopolnjevalni (komplementarni) šoli v Vidmu za slovenščino. — Koliko teh mest je bilo oddanih, za enkrat ni znano. Toliko je gotovo, da se na zavodih v Trstu in Gorici pouk v jugoslovanski ni začel.

Ljudsko-prosvetno gibanje. Dne 21. m. m. je priredil idrijski telovadni odsek svoj prvi veliki javni nastop, ki se je zelo častno obnesel. Nastopilo je 93 telovadcev in telovadkinj. Po telovadbi se je razvil prijateljski večer v društvenih prostorih, ki sta ga počastila s svojo navzočnostjo tudi starosta idrijskih kršč. prosvetnih organizacij: g. Treven in msgr. Arko. — V Vrhpolju je priredil tamkajšnji dekliski krožek sedemtedenski gospodinjski tečaj brez vsake tuje pomoči — celo prosvetno obljubljene prostore v šoli so jim kasneje odrekli. Tečaj se je kljub temu velesušešno dovršil, kar je pokazala razstava ob sklepu. Tečaja se je udeleževalo 16 deklet. — Manjše prosvetne prireditve se vrše nedeljo za nedeljo po vseh večjih krajih širom Primorske. Delo »Prosvetne zveze« se povsodi pozna.

Slaha sreča pariških pravnih.

»Cride Paris« piše o zanimivem pojavu, da v Parizu le malokatera izmed žena, ki so si bile pridobile doktorat iz prava, izvršuje svoj poklic. Večina se poroči in se popolnoma posveti poklicu žene in matere. Pa tudi izmed ostalih se mnoge odtuje pravniškemu poklicu in se lotevajo vseh mogočih drugih poslov. Tako je neka dovršena pravnica postala načelnica velikega krojaškega salona, druga upraviteljica trgovskega skladišča, tretja se preživlja kot kabaretna pevka, hči znane francoske igralka je položila doktorat, nato pa odšla h gledališču. Nekatere bivše odvetnice

imajo težjo usodo. Ena je stala pred kratkim pred sodiščem zaradi tihotapstva s modernimistrupi, druga, ki se je ločila od moža in mora skrbeti za tri otroke, je vložila prošnjo, da sme otvoriti prodajalnico za časnike.

Beleške.

Deputacija duhovnikov v Beogradu. »Jutro« nas sprašuje, če je znano vodstvu SLS, da je bila v Beogradu deputacija slovenskih duhovnikov, »ki nikakor ni prišla v imenu SLS.« — Znano nam je bilo morda prej ko slovenskim demokratom, še prej pa so nam bili znani žalostni razlogi te deputacije. Nismo hoteli pisati o tej zgodbi, ki je žalostna, pa ne radi samega romanja v Beograd; če pa misli gospoda, da je treba o tem razpravljati, nas to razpravljanje ne bo bolelo. Preneslo je slovenstvo zgodbo o Štramarjevih groših in je nemčurstvo odneslo batine, prenesli bomo enako tudi licitiranje za radikalno milost in bodo le drugi doživljali usodo nekdanjih »nemškutarjev«.

Janez Kalan in »Jutro«. Konstatirali smo, ko smo omenili Zerjavov spor s Kalanom, da sta »Jutro« in »Domovina« pogubna za versko življenje. Gospoda je radi tega ogorčena in vzklika, da dokazov nismo prinesli. Da bi na tem mestu nadolgo dokazovali vsakemu jasno tezo, ni prostora. Morda zadostuje zaenkrat, če gospod pogleda v »Jutro« članke »o misijonih« (n. pr. 15. 3. 24), članek o silabu Pija IX. (11. IV. 25), članek ob Marijanskem kongresu (12. 9. 24), da ne naštejemo, kaj se je pisalo o papeževi nezmotljivosti, kaj o škofih, kaj celo o homških zvonovih in tunjski cerkveni strehi — v tonu, ki vere nikakor ne krepi, ampak — da milo rečemo — vse kar je z njo v zvezi napravlja smešno. Mi bomo še imeli prihko rožice z vrhov »Jutra« in »Domovine« ne same registrirati, ampak tudi primerno porabiti, izraziti pa moramo danes svoje zadoščenje, da skušajo pri »Jutru« vsaj pred novim letom postati malo pobožni.

Kmeška zveza na Štajerskem tudi moti »Jutro«, ki ni znalo brati dalje od izvršilnega odbora SLS za Štajersko, ki pa ga je vrhu vsega zamenjalo z načelstvom. Trdi namreč, da v načelstvu SLS na Štajerskem ni nobenega kmeta, kar je seveda izmišljotina. Za

dokaz pa našteje izvršilni odbor v Mariboru. Pa si upa pisati o nekaki »klerikalni moralici in »klerikalnem duhu«.

Debrote tiskovnega sakona. Ko so bili samostojni demokratje še v vladi in so pripravljali tiskovni zakon, so pisarili, da bo tiskovni zakon ublažil surovost nekaterih listov. Da se to ni zgodilo, kaže »Jutro« v včerajšnji številki, ki samo v uvodniku in v političnih beležkah 40krat rabi psovko »klerikalce«, »klerikalne«. To so argumenti proti SLS!

Položaj Svetozara Pribičevića. Zagrebški »Hrvat« piše po »Večernji pošti«: »Značilno je, da omenja vesti o rekonstrukciji vlade tudi »Politični Glasnik«, ki ima tesne zveze z dvorom. »Politični Glasnik« v isti sapi ostro napada Pribičevića zaradi njegove »prečanske fronte«. Če je res, da ima »Polit. Glasnik« kake zveze z dvorom, je to dokaz, da obsojajo Pribičevićovo politiko tudi na najvišjem mestu, kar bo imelo tudi svoje posledice.«

Nova politična zvezda v Mariboru.

Maribor, 9. oktobra.

Če bi prišle skoraj volitve, se nam obeta petnajsta skrinjica, če se še preje ne posreči, združiti raztresene ude v blok in boj proti SLS. Smo pač na prometnem kraju, do nas še ni treba vizuma in zato — si potuerunt hi et hi, cur tu non — jo je gospod zdravnik dr. Tavčar iz Radeč primahal te dni k nam, poskusil novo politiko, ker je to odšel zana-prej njegova življenjska naloga. Bivši erdemokrat oznanja kot dominus Styriae in spe nov politični program, ki je pa tako star, kakor je stara zgodovina političnega brodolomstva: na kolena! pa pod drugo firmo! Zato je tudi njegov program in program njegove stranke zelo preprost: K radikalom! Vse, kar je nezadovoljnega s svojimi strankami — in razumljivo, da jih je med demokrati takih največ, — naj se združi v novo vseobčo radikalno stranko v Sloveniji, da bo možno vreči tudi katoliškemu prebivalstvu kak grilj, oznanja evangelist novo veselo vest: Glavni tajnik radikalne stranke v Beogradu nam je obljubil, da vera in verski čut Slovencev pri tem ne bosta nič trpe-la! Zato pa, da dobi dr. Tavčar za to svoje

priznanje, da z njim lažje agitira med štajersko duhovščino — hajd k škofu dr. Karlinu! Kdo namreč ne bo verjel bivšemu demokratu, da bo branil kot novi politični vodja na Štajerskem vsakega prepričanja!

Ne vemo, ali ga je škof dr. Karlin že sprejel v tozadevni avdijenci. Mi samo pravimo g. dr. Tavčarju tole: Naša duhovščina je že od davnaj odločena in se je v ponedeljek 28. sept. ponovno odločila, kje je njeno mesto. Zato Vam dajemo kažipot po Mariboru, ki Vas bo privedel v sigurnejši pristan: Vaša pot je k dr. Ravniku et konsortes, če pa tu ne najdete sreče, boste morda pregovorili politika viteza Zagorskega. Pri vseh teh se boste vsaj naučili, kakšna je usoda vseh politikov, ki so začeli boj s Slovensko ljudsko stranko! Srečno pot!

Raznoterosti.

80 letnica zaslužnega slovaškega duhovnika. Fr. Rihard Osvald, papeški prelat, kanonik trnavski, slovaški publicist in cerkveni pisatelj, je 3. oktobra praznoval 80 letnico rojstva. Slavljence je bil vse življenje neutrudno delaven na slovaškem literarnem in kulturnem polju; izdal je nad 100 samostojnih del in letnikov časopisov, ki jih je izdajal v lastnem založništvu. Slovel je posebno kot pedagog in literarni kritik. Njegovi »Literarni Listi« so imeli velik delež na razmahu slovaške literature. Slavljence zavzema častna mesta v vseh najvažnejših slovaških kulturnih društvih. Bil je od dijaških let iskren, zvest slovaški rodoljub, ki ga ni ostrašila nobena žrtev, ne premamila nobena vaba. Politično je pristal Hlinkove ljudske stranke.

Ves svet je zadolžen. Po nemški statistiki znašajo dolgovi vsega sveta več kakor 3050 milijard dinarjev, od katerih pride na Evropo 141,5 milijard v zlatu, na Ameriko 13,6, Azijo 17,3, Afriko 6,7 in Avstralijo 11,2 milijard v zlatu. Izmed zapadnih držav je najbolj zadolžena Francoska; njen dolg znaša namreč 32,8 milijard v zlatu.

Tolmači. Na velikih mednarodnih konferencah igrajo tolmači jako važno vlogo. Moderni tolmači ni uradnik nižje vrste, ampak je jako visoka oseba, ker mora imeti vpogled v vse diplomatske tajnosti, da lahko točno in pravilno tolmači. Nekateri tolmači so danes že svetovno znani, n. pr. Pavel Mantoux, ki je ob enem ravnatelj političnega oddelka tajništva Društva narodov. Kot spretnega tolmača se je izkazal na mirovni konferenci v Parizu, kjer je bil tolmač pri posvetovanjih vsega mogočega četvorice Wilsona, Lloyd George-a, Clemenceau-a in Orlanda. Njegov naslednik v francoskem vnanjem ministrstvu je danes Camerlynck, ki vedno spremlja Brianda na vseh njegovih potih. Izvrstni tolmači so Švicarji, n. pr. dr. Parodi, tolmač pri Društvu narodov, potem profesor Privat in privatni docent dr. Weller-mann. Med angleškimi tolmači slovi najbolj kapetan Russell, ki izvrstno govori in piše an, gleško, francosko in nemško. Vse tri jezike obvladuje tudi nemški tolmač dr. Schmidt.

Stari Slovani so mislili, da grlica tako žaluje za svojim tovarišem, ako ji pogine, da se ne vsede nikdar več na zeleno vejo, temveč samo na suho, in da nikdar ne pije čiste vode, temveč jo vedno s svojimi nožicami ali pa perutmi poprej nekoliko zbrodi.

OSTANKE

Češkega in angleškega sukna za moške obleke, damske kostume in plašče po 2-50 do 3-20 m do-bite po neverjetno nizki ceni, in sicer od 250 dinarjev naprej v razpošiljalnici

JOSIP IVANČIČ — LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 4 (naspr. frančiškanske cerkve). Oglejte si izložbe! Prepričajte se!

Vprežen krokodil.

Slika nam predstavlja hčerko kalifornijskega farmerja, ki ima vpreženega krokodila, katerega so z velikim trudom tako udomačili, da je krotak kot konjiček.

Knjige in revije.

Najnovejša »Železniška karta s popolnim seznamom vseh železniških postaj in postajališč v kraljevini SHS« je ravnokar izšla. Izdal Rafajlo M. Krampuš, uradnik generalnega ravnateljstva drž. železnice. Cena Din 35.—. Dobi se tudi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Učiteljski vestnik.

Zborovanje podružnice »SL. zvezec« za ljubljansko okolico se bo vršilo v nedeljo ob 9. uri in ne šele ob 10. uri, kakor je bilo prvotno objavljeno. Lokal: Jugoslovanska tiskarna. K zborovanju vabljeni tudi člani ljubljanske mestne podružnice »SL. zvezec«. K polni udeležbi vabi — odbor.

»Ali si bral v »Učiteljski vestnik«?« »Konviktac« doživeli?« vpraša učitelj Slomškar tovariša iz UJU-ja. — »Kaj se še čudiš? Iz dimnikov se vendar vedno tja kadi, kamor vleče veter,« mu odvrne UJU-ja in gre svojo pot.

Kakor v Babilonu je bilo na ponedeljkovem zborovanju okraj učiteljskega društva za ljubljansko okolico. Dimnik je razne neprijetnosti, s katerimi se že danes bori in ki se bodo še zvečale, previdno valil na radikale, pa ni izključeno, da bo sam med nje zašel. Znati je treba! Ampak tudi drugi si najo pomagati in čisto po pravici odklanjajo orotekcijo in nasilstvo. Ta odklonitev se ne tiče radikalov, temveč samostojnih demokratov. Ko smo videli razpoloženje med učiteljstvom, smo si mislili, počasi sicer, a vendar bo prišlo spoznanje! Kdo bi si bil upal še pred kratkim staviti interpelacijo, zakaj je g. L. Jelenc imenovan v nameščevalno komisijo za osnovne šole, s katero vendar nima nobenega stika več. V ponedeljek pa se je ta interpelacija čula celo v Ljubljani! Prav veselo znamenje! Če že v Ljubljani tako grmi, kako šele tam za hribi.

Kamniška podružnica »Slomške zveze« zboruje v sredo, dne 14. t. m. ob 1. uri popoldne na

šoli v Domžalah. Na dnevnem redu je predavanje in praktični nastop. Udeležba strogo obvezna za vse člane.

Socialni vestnik.

Pravilnik za podpiranje brezposelnih v mariborski mestni občini. Na zadnji seji mestnega občinskega sveta je bil odobren pravilnik, iz katerega povzemamo tu glavne točke. Mestna občina podpira brezposelne po delavskem oddelku svojega soc. političnega urada, s sodelovanjem komisije za podpiranje brezposelnih. Do podpore imajo načeloma pravico delavoljni in delazmožni, ki so postali brezposelni brez lastne krivde, in kojih dohodki zadnji dve leti niso znašali več ko 15.000 Din letno. Podpora se ne izplačuje: stavljujočim, v bolniški oskrbi se nahajajočim, onim, za katere skrbje sorodniki, ki so brez tehtnega razloga zapustili delo ali se branijo dela, ki prejemajo pokojnino, višjo od podpore, sezonski delavci, ki so bili zaposleni vsaj 6 mesecev. Podpora se izplačuje 1. v obrti ali industriji zaposlenim kvalificiranim delojemalcem, neozjenjenim in oženjenim brez otrok le v dobi med 1. oktobrom in 31. marcem, oženjenim z manj kot 16 let stari otroci vse leto. 2. Vsem ostalim le tedaj, če so oženjeni ter imajo vsaj enega otroka, ki ni star nad 16 let in tudi to le v dobi med 1. nov. in 15. marcem. — Podpora sme trajati v teku enega leta za oženjene, ki so strokovno organizirani največ 50, za one ki niso organizirani pa največ 40 dni; za neozjenjene, ki so strok. organizirani največ 80, za one ki niso organizirani pa največ 20 dni. Podpora znaša po 10 Din na dan ter za vsakega člana po 5 Din na dan. Podpore se izplačujejo v denarju ali v živilih. Podpora se začne izplačevati pri oženjenih 15 dni, pri neozjenjenih šele 30 dni potem, ko je prošlec izgubil delo.

KONFERENCA ORGANIZACIJ PRIVATNIH NAMEŠČENCEV.

Zagrebški akcijski odbor organizacij privatnih nameščencev je sklical za 18. t. m. v Beograd

konferenco ki se vrši v prostorih Saveza bankarskih, trgovaških in industrijskih činovnikov (Krunska ul. 21a). Dnevni red obsega sledeče točke: 1. Zakonska delavska zaščita; 2. Socialno zavarovanje; 3. Davčna bremena in privatni nameščenici; 4. Plača in delo in privatni nameščenici; 5. Akcija za konsolidacijo pokreta privatnih nameščencev v Jugoslaviji. 6. Razno. — Na to konferenco so pazvane vse organizacije privatnih nameščencev v naši državi, osrednji urad za zavarovanje delavstva, Pokojninski zavod in privatna društvena blagajna »Merkur«.

Orlovski vestnik.

Orli iz Ljubljane se zbero v nedeljo na javnem zborovanju ob priliki Koroškega dne ob pol enajstih ob govorniškem odru v smeri proti nunski cerkvi. Člani iz okoliških odsekov naj se pridružijo ljubljanskim. — Okrožje.

Ježica. V nedeljo, dne 11. oktobra 1925. vsi v društveni dom, kjer vzpizori orlovski odsek na Ježici Jalenovo štiridejansko dramo »Srenje«. — Vstopnice se dobijo v domu. Vstopnina običajna. Začetek ob 8. uri popoldan.

Jesenice. »Gledba Kat. del. društva« priredi v nedeljo t. j. 11. t. m. ob 11. uri popoldne »Promenadni koncert« na prostoru pred kolodvorom.

Dijaški vestnik.

»Slomške«, društvo mariborskih bogoslovcev. Na 73. rednem obnem zboru se je za 1. 1925-26 izvolil sledeči odbor: predsednik: Munda Matija II. I., tajnik: Držek Milan II. I., blagajnik: Prišnjak Bogomir II. I., knjižničar in urednik »Lipice« Kocbek Edvard I. I. čitalničar: Lesjak Karol I. I. To se daje na znanje št. g. duhovnikom-starešinom in vsem bratskim društvom. Pismena obvestila novega odbora se ne bodo razpošiljala. Vsi dopisi naj se pošiljajo na naslov: »Slomške«, društvo bogoslovcev v Mariboru. Glavni trg 7. — Tajnik

Naznanila.

Kat. prosvetno društvo v Zagorju ob Savi priredi v nedeljo dne 11. okt. ob pol 4. pevski koncert v kopalnici dvorani na Izlakah pod vodstvom g. A. Rozmana, organista v Zagorju. Spored: mešani zbor: 1. V. Vodopivec, Noč na Adriji; 2. Aljaž Slovenska zemlja; 6. E. Adamič: Č etni ne boš moj! 7. Fr. Jordan. Soči; 8. Juvanc. Na goro; 12. St. Premrl. Z glasnim šumom s kora. — Moški zbor: 3. Laharnar. Na delo; 4. Fr. Ferjančič. Sijaj solnce; 5. Dr. Schwab. Oj dekle, kaj si tak' žalostnoj; 9. H. Sattner. Zjajni zvezde; 10. Prelovec. Oj Doberdob; 11. H. Sattner. Na planine. — Čisti dobiček je namenjen za tiskovni sklad Pravice.

Prvo slov. tamburaško društvo »Krim« priredi v nedeljo 11. t. m. ob 16. uri vinski trgatve v gostilniških prostorih g. L. Breskvar, Velika šolnarska 17, Trnovo. K obilni udeležbi vabi odbor

Društvo »Sočac« pozivlja svoje člane in sploh vse Primorce, da se udeležijo v največjem številu vseh prireditvev in manifestacij »Koroškega dneva« 10. in 11. oktobra. Posebno pa bodi obvezna udeležba akademije v soboto ob 8. zvečer v Unionski dvorani in javnega zborovanja ter obhoda v nedeljo 11. oktobra ob 11. pred Univerzo. Pridite vsi brez izjeme! Zbiranje »Sočanov« in Primorcev sploh za javno zborovanje in obhod v nedeljo o pol 11. pred kino Matica. — Odbor.

»Baster Liedertalec« se ustavi na potu z Dunaja v Trst v Ljubljani v nedeljo ob popoldni na glavnem kolodvoru, kjer zapoje nekaj pesmi iz svojega koncertnega repertoarja. Vabimo vse pevce in pevke včlanjenih zborov, da polnoštevilno pozdravijo švicarske goste. Vstop na peron prost. — Odbor ljubljanske župe J. P. S.

Pevski zbor »Glasbene Matice«. Prihodnji dva tedna se vrše skupne vaje in sicer za ves ženski zbor ob torkih in četrtkih ob 6 in četrta, za vsi moški zbor ob sredah in petkih ob 8. uri zvečer. Pevska šola v ponedeljkih ob 6. Točno in vsi. — Odbor.

Tajnost zločina.

ADVOKAT 18 LET V JECL — KRIV ALI NEDOLŽEN?

Pred kratkim je bil po 18 letih pomiložen in izpuščen iz ječe advokat dr. Karel Hau, ki je bil leta 1907, obsojen na smrt pod obtožbo, da je umoril svojo taščo gospo Molitor. Obsodba mu je bila spremenjena v do smrtne ječe.

Služaj gospe Molitorove je svojčas vzdignil veliko prahu v Nemčiji. V Karlsruhe, kjer se je vršila razprava, se je prebivalstvo razdelilo v dva tabora, pa je po obsodi prišlo do velikih nemirov, tako da je morala poseči vmes policija in vojaštvo. Hau je pred sodiščem neprestano zatrjeval, da je nedolžen, in to trdi tudi še danes, ko je spet prost, in obljublja, da bo obelodanil svoje spomine.

Umor gospe Molitor, ki je bila zelo bogata, se je zgodil na zažgnetem in romantičnem način. Ona je bila pred večer poklicana na telefon, naj pride na pošto zaradi nekega pisma. Šla je tja s hčerko Olgo, toda na pol

pota se jej je nekdo približal od zadaj, jo iz revolverja ustrelil v hrbet in izginil v mraku. Gospa je na mestu izdihnila. Preiskava je bila zelo težavna. Ne en telefonski službenec ni nič vedel o kakem razgovoru z gospo Molitor na telefonu. Sum je padel na advokata Haua, ki je bil dan prej prišel iz Londona. Zaprli so ga. Zaman so bila vsa njegova zatrjevanja, da je nedolžen. Kljub pomankanju dokazov je bil od porote obsojen na smrt. Pred obsodbo je njegova žena skočila v jezero Pfäffikon.

Sodni razpravi je prisostvovalo mnogo uglednih osebnosti iz sveta, ker je bil dr. Hau advokat pri federalnem sodišču v Ameriki, profesor rimskega prava na washingtonski univerzi in tajnik turškega poslanstva v Washingtonu.

Z velikim zanimanjem se pričakuje sedaj njegovi memoari.

Dopisi.

Šmarje. (Izjava.) Na izjavo uredništva »Jutrca« in tajništva SDS v »Slov. Narod« z dne 8. t. m. odgovarjam sledeče: Res je, da sem poslal na anonimni dopis v »Jutrca« z dne 17. sept. uredništvu »Jutrca« pojasnilo o zaslugah g. Perovskega pri našem gasilnem društvu. Čeprav sem dopis podpisal, sem dvakrat osebno posredoval v uredništvu »Jutrca« in tretjič pisмено, je vendar bil dopis šele po sedmih dneh delno priobčen. Izpuščen pa je bilo vse, kar bi kakorkoli bilo neprijetno g. dopisniku. Nasprotno pa je bil takoj drugi dan že priobčen nov napad, seveda brez podpisa, s pripombo uredništva: z verodostojne strani se nam poroča. Drugi dan sem izročil v inšertnem oddelku »Jutrca« »Poslanec«, v katerem sem pozival brezimnega pisca, da naj svoje laži s polnim imenom ponovi, da mu dam potreben odgovor pri sodišču in v časopisu itd. Za to »Poslanec« sem tudi plačal 90 dinarjev. Po treh dneh dobim pismo od tajništva SDS, da jim je moje »Poslanec« upravništvo odstopilo, da naj pridem, da se pomenu o tem stvarer. Še isti dan 1. okt. sem se zglasil pri tajništvu SDS. Po razgovoru z g. tajnikom sem dobil na mojo zahtevo zahtelo, da bo jutri »Jutrca« moje »Poslanec« priobčilo. Čez dva dni prejmem pa mesto »Poslanec« v »Jutrca« od ravnatelja tiskarne »Jutrca« pismo sledeč vsebino: »Ker se je Vaše »Poslanec« žal izgubilo, Vas prosimo, da ga ponovno pošljete v objavo, ali pa da se sami potrudite v tajništvo SDS, da sestavimo izjavo, ki bo odgovarjala strogi predpisom tisk. zakonac. Ker nisem imel časa v soboto, sem odložil pot v tajništvo SDS na ponedeljek. V nedeljo pa že berem v »Jutrca«, da je ljubeznivi dopisnik g. Perovšek. V novem dopisu mi Perovšek očita, da mu hočem škodovati na njegovi časti. Pri tem se seveda on ne spominja, da mi je on res to storil že pred leti. Nadalje, da sem se jaz v časopisu podpisal s »posestnik«, kar še nisem in dej drugih stvari, za katere bo moral dati potrebne dokaze pred sodiščem. Sedaj pa še o korektnosti in lojalnosti uredništva »Jutrca« in tajništva SDS. Vprašam: Zakaj niste mojega prvega dopisa takoj in dobesedno priobčili, ter zakaj me na dopisu podpisali s »posestnik«. Jaz nisem nikdar tako podpisal. Zakaj niste priobčili mojega »poslanca«, ki sem ga pošteno plačal? Kam se je že zamešalo? Kako vam je moglo priobčiti dopise tako hitro in dobesedno od nenarodnika »Jutrca« in nepristaša SDS in celo sprejeti očitke, ki ga nisem naredil jaz, pač pa je bila to najbrže tiskovna pomota in za katero bi se vi lahko preje zanimali, predno ste to priobčili. Na Vašo izjavo v »Jutrca« in »Slov. Narod«, da nisem pri Vas vpisan ali organiziran, Vas vprašujem: Od kod ste vzeli naše naslove, da ste nam pošiljali slike in razna navodila kandidatov SDS ob isku volitev, dočim od SLS nismo nič dobili? — Franc Škerjanc ml.

določati kandidatov za prvo mesto, vendar je mnenje kritikov, da se posamezne partije odigravale s preveliko naglico, ki ne odgovarja resnosti takega turnirja. Do sedaj smo bili vajeni pri starih turnirjih gledati drugačno taktiko.

Dolge pričakovane simultanske šahovske produkcije našega vele mojstra dr. Milana Vidmarja se vrši danes ob 8. uri zvečer na verandi kavarnar »Evropes«. K produkciji se vabijo vsi šahisti (tudi nečlani). Klub želi, da prinesejo deske seboj.

Tromah Erišov, Ciril Vidmar in Dervišek, ki se je pričel 12. sept., je končal s sledečim rezultatom: Dervišek 5, Ciril Vidmar 4 in pol, Erišov 2 in pol. Najlepše partije so bile Vidmarjeve. Presenetljiv je rezultat g. Erišova. Pričakovali smo drugačnega rezultata.

Ljubljanski šah. klub izgubi enega izmed najbolj originalnih svojih članov, g. profesorja Vladimira Frankoviča, kateri je premeščen iz Ljubljane na gimnazijo v Sombor. Odličnemu in splošno zelo priljubljenemu in simpatičnemu šahistu, kateri je zlasti organizatorično mnogo pripomogel k razvoju šah. življenja v Ljubljani, Litiji in Novem mestu, želimo na novem službenem mestu največ sreče, somborskimi šahistom pa čestitamo na novi pridobitvi.

Turistika in sport.

Za Krekovo kočjo na Batitovu so darovali potom Prosvetne zveze po eno knjigo, ki je v knjižgotstvu že razprodana, gg. prof. dr. Debevec, prof. dr. Sanda in župni upravitelj A. Broclicnik. Dve rjubi in štiri brisače je daroval g. Peter Janežič, oskrbnik pokopališča pri Sv. Križu. Vsem darovalcem iskrena zahvala! — V Krekovi knjižnici v ratifovski kočji manjka sedaj še dve knjigi izmed tistih, ki jih v knjižgotstvu ni mogoče dobiti, in sicer Krekove Črne bukve kmečkega stanu (velika rariteta, ker so bile natisnjene samo v 300 izvodih) in P. Bogulja, Dr. Janca E. Krek, največji slovenski socijalni politik. (U Zagrebu 1916.) Prosimo ponovno, da bi kdo blagovolil katero od teh knjig pokloniti omenjeni knjižnici. Knjigo naj odda »Prosvetni zvezci« na Miklošičevi cesti, palača Vzemne posojilnice.

Hazena Atena: A. S. K. Primorje. V nedeljo, 11. t. m. se vrši na igrišču Atene v Tivoliju prvenstvena tekma med zgoraj imenovanimi kluboma. Tekma se vrši ob 11. uri dopoldne ob vsakem vremenu.

SK Ilirije nogometna tekma. V nedeljo 11. t. m. igra juniorsko moštvo ob 10.30 s »Crno enajstoric«, ob 14. uri naraščaj z naraščajskim moštvom Hermes. Postava moštva za prvenstveno tekmo, s Slavijo, ki se vrši ob 14. na igrišču Primorja, v garderobi. — Načelnik.

Lasel Sraice za gospode

pisane, temne in svetle v cenah Din 40—, 45—, 50—, 55—; cefir, boljše z ovratnikom v cenah Din 60—, 65—, 70—; modne z 2 ovratnikoma v cenah Din 75—, 85—, 105—, 125—; bele šifon Din 80—, najfinejši šifon Din 90—; spodnje hlače bele in barvaste Din 26—, 32—, 40—; spodnje hlače iz platna in gradla Din 45—, 55—, 60—, 68—.

F. in I. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29.

Gospodarstvo.

Konkurza. Razglašen je konkurz o imovini Antona Osojnika, trgovca v Kozjem (prvi zbor upnikov 20. okt., oglaš. rok do 10. nov.; ugotov. narok 26. nov. 1925.) — Ravno-tako je razglašen konkurz o imovini Josipa Hladina, trgovca v Rajhenburgu (prvi zbor upnikov 29. oktobra, oglaš. rok do 20. nov., ugotov. narok 10. dec. 1925.).

Vpsi v zadržni register. Vpisale so se zadruge: Kmetijska gospodarska zadruga v Boh. Bistrici, reg. z. z. o. z.; Agrarna zajednica v Četnini, r. z. z. o. z.; Agrarna zajednica v Hotinji vasi, r. z. z. n. z.

Tovarna ogledal in brušenega stekla »Kristal« d. d. v Mariboru. Občni zbor te d. d. se vrši dne 20. oktobra 1925 (bilanca 1924).

Domače podjetje prešlo v tuje roke. Dne 29. m. m. je bila na dražbi prodana bivša Križničeva tovarna v Klavžah Podmelcem, ki je bila po vojni prešla v last inž. Kurke. Tovarna je izdelovala parkete in druge lesne izdelke, je imela lastno žago in napravo za izdelavo ledu. Sedaj je tovarno kupila ga. Jole Colombo, žena inž. Viganó, ki se peča z iskanjem rud v triboški kotlini.

Vino. Iz Ivanjkecev nam poročajo: Po slabem vremenu v septembru in dvodnevem deževju v tem mesecu, je postalo krasno jesensko toplo vreme, katero je dalo našim vinogradnikom zopet več upa in poguma. Letošnje leto smo delali s tako vneto proti raznim boleznim trte, kakor še nikdar do sedaj. S tem so se stroški podvojili. Skrajno neugodno vreme v septembru pa nam je napravilo dokaj škodo, tako da smo s skrbjo pričakovali oktobra. Če nam ugodno vreme ostane in bodo vinogradniki začeli po 15. t. m. s trgatvijo, lahko upamo, da bodo tukajšnja vina in sicer šipon imela 17—18 odstotkov sladkorja, druge vrste pa 18 do 21 odstotkov po Klosterneuburški tehtnici. Množina žal tudi ne bo takšna, kot smo jo pričakovali, vendar pa na oral lahko povprečno računamo na okoli 15 hl. Ta teden se bo v mnogih vinogradih podbralo, tako da bo vsekakor kvaliteta dobra in bo le nekoliko zaostajala za letnikom 1914. Pogoji je seveda ugodno vreme. Množina bo pa v Ormoško-Ljutomeremskem vinškem pogorju nasproti 1924 dvakratna. V letniku 1925 se še ne trguje prav nič, torej se o kakih cenah danes še ne more govoriti in vlada v tem pogledu popolna nejasnost. Za lanski letnik pa je bilo zadnje tedne povpraševanje živahnije, tako da danes zaloge v tem letniku v tem obširnem okolišju gotovo ne presegajo skupno 1500 hl. Cena za vino je iz mešanih nasadov okoli 10 Din, sortirani pa 12—14 Din. Kvaliteta teh vin se je krasno napravila, tako da ne zaostaja za najboljšimi zadnjimi letniki. Za vse podrobne informacije je interesentom tukajšnja vinarska zadruga »Jeruzalemčan« brezplačno na razpolago.

Enoten borzni zakon. Kakor poroča »Jugoslovanski Lloyd«, pripravljajo v trgovinskem ministarstvu enoten borzni zakon za celo državo. Zato je ministarstvo pozvalo vse borze, da pošljejo svoje tozadevne predloge.

Žitni trg. Ljubljana, 9. okt. Naši trgi slede pazljivo poročilom iz ameriških trgov. Predvčeršnjim je bil iz Amerike javljen tečaj 133, večeraj 140, danes pa je padel na 137 za december. Temu so se seveda takoj prilagodili naši trgi. Zabeležiti je živahnije poslovanje, kar je razvidno iz borznih tečajnic iz Bačke poročajo, da je tendenca pri pšenici prijaznejša, pri koruzi neizpremenjena, medtem ko v ječmenu ni skoro nič poslovanja. Zadnje dni se nič ne izvaja v inozemstvo.

Cenitev našega pridelka hmelja. Odbor III. mednarodnega hmeljarskega kongresa ceni letošnji pridelok hmelja v Sloveniji na 13.000 stotov (po 50 kg), Bački pa na 27.000 stotov. Skupno znaša pridelok hmelja letos v naši državi 40.000 stotov po 50 kg.

Dobava industrijske soli. Po pravilniku o prodajanju industr. soli, katerega je izdal minister financ z razpisom z dne 9. februarja 1925 k št. 568 je treba prošnji za nakup soli v denaturiranem stanju poleg potrdila o plačnem davku priložiti tudi potrdilo ministrstva za trgovino in industrijo, iz katerega mora biti razvidno, da je dotično podjetje sodno protokoliirano in da potrebuje sol za obratovanje. Na iniciativo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je uprava državnih monopolov navedeni pravilnik izpremenila v toliko, da se potrdilo ministrstva trgovine in industrije o sodnem protokoliiranju in o potrebi soli za obratovanje nadomesti s potrdilom pristojne Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. V ostalem ostane pravilnik neizpremenjen.

Uvoz lekarniških specialitet v Romunijo. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je dobila od našega generalnega konzulata v Bukarešti seznam farmacevtskih specialitet, katerih uvoz v Romunijo je dovoljen proti plačilu predpisanih carinskih pristojbin. Seznam je interesentom med uradnimi urami na vpregled.

Anglobanka v Italiji. Angloaustrian Bank ki ima dobre zveze tudi v Jugoslaviji, razvija veliko aktivnost v Italiji. Lani je ustanovila podružnico v Milanu, pred nedavnim časom ekspozituro v Rimu. Znatno se je razširilo tudi poslovanje tržaške filijalke, ki obvlada devizni trg v Trstu. Sedaj poročajo, da namestila ustanoviti podružnico tudi v Benetkah.

Finančni položaj italijanskih državnih železnic in pošte. Italijanske pošte, brozjav iz telefoni izkazujejo za proračunsko l. 1924-25 885.986.879 lir stroškov in 957.523.038 lir dohodkov, torej 71.536.158 lir prebitka; državne železnice pa 4.307.541.739 lir stroškov in 4.438.332.778 lir dohodkov, prebitka torej 175.791.038 lir. Skupni prebitok italijanskih državnih prometnih podjetij znaša torej nad 200 milijonov.

Fuzija v nemški industriji barv sklenjena. Iz Berlina poročajo, da je fuzija v nemški industriji barv perfektna. Fuzijo bo vodila »Badische Anilin- und Sodaabrik«. Nova družba se bo imenovala I. G. Farbenindustrie A. G. (Interessengemeinschaft der Farbenindustrie A.-G.). V zvezi s fuzijo je nameravana tudi obsežna reorganizacija prodaje. Iz vseh tvornic se bodo ustvarile 4 regionalne obratne skupine. Kapital družbe bo znašal 646 milijonov zlatih mark, rezerve pa 105 milijonov.

Nemška državna banka. Obtok bankovcev nemške državne banke je znašal ultime septembra 2649 milijonov rajhsmark. Obtok je krit z zlato podlogo 1.494 milijonov mark. Upošteva se devizno kritje je obtok krit z 56.4 odstot.

Avstrijska Narodna banka. Z Dunaja poročajo, da je odbor avstrijske Narodne banke sklenil sklicati za 4. november t. l. izredni občni zbor, ki bo sklepal o izpremembi statuta.

Znižanje diskonta v Holandiji. Holandska banka je znižala diskont od 4 na 3.5 odst.

Ruski trgovinski stiki z Evropo. Z Dunaja javljajo, da je avstrijska Narodna banka dovolila reeskontiranje ruskih akceptov kljub temu, da je bila Bank of England proti temu.

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski spisal Jules Verne. — Poslovenil A. B.

»Proč oddod in tiho! Marš v kabino! Če ne morete pomiriti viharja, molčite! Pojdite mi s poti, vam pravim!«

Medtem ni John Mangles izgubil niti sekunde, da reši ladjo iz nevarnega položaja, ki jo je spravil vanj uporni vijak. Sklenil je, da ostane po možnosti na istem mestu in se ne oddalji od pravega pota. Šlo je torej za to, da naravna jadra v smeri vetra tako, da mu da čim najmanj odporne ploskve. Dal je torej razviti malo jadro na glavnem jamboru in naravnati krmilo v smeri vetra.

Jahta, ki je še vedno ohranila mnogo svojih pomorskih vrlin, je ubogala kakor isker konj, ki začuti ostroge. Tako se je postavila z boki v bran hrumečim valovom. Ali bo tako zmanjšano jadro v zdržalo? Napravljeno je bilo iz najboljšega dundijskega platna, toda katero platno bi moglo kljubovati takemu divljanju?

Taka stranska vožnja ima to prednost, da izpostavlja valovom najbolj trdne dele ladje in da zadržijo prvo smer. Vendar pa ni bila brez nevarnosti, ker bi jahta lahko zašla v katero od neskončnih brezden med valovi in se ne bi več vzravnila. Toda John Mangles ni imel dosti izbire. Odločil se je, da ostane pri stranski vožnji, dokler vzdrže jambori in jadra. Po sadka je stala pri njem, pripravljena, da pohiti na prvi migljaj, kamor bi ji velel. John se je držal za vrv in opazoval razburkane vode.

Tako je minila noč. Upali so, da se nevihta poleže proti jutru. Prazni upi! Proti osmi zjutraj se je veter še ojačil, dosegal je hitrost 28 m na sekundo in nastal huragan.

John ni dejal besedice, a v sreču je trepetal za jahto in za vse, ki so bili na njej. »Duncan« se je strašno zibal. Podporna bruna so pokala, ječala. Včasih je skrajni konec jadra oplazil mokre grebene. Za trenotek je že posadka mislila, da se jahta ne vzravna več; prihiteli so že s sekirami, da odsekajo jambor, ko so se jadra nenkrat iztrgala iz okvirnih vrvi in odletela kakor valikanski ptiči albatrosi.

»Duncan« se je vzravnil; toda sedaj, ko ni imel na prostrani razburkani gladini nobene opore, nobene vodstva več, ga je strahovito premetavalo. Bati se je bilo, da se glavni jambor razkolje prav do kraja, kjer je vdelen v ladjo. Takega guganja in otepanja po valovih bi ladja ne mogla več dolgo prenašati. Jambor bi razrazil krov, da bi mogla vdreti voda v nastale razpoke in ladjo zaliti.

John Manglesu je ostal še zadnji pripomoček: da izobesi malo jadro in zbeži v smeri nevihte. Po več urah napornih poskusov, ki so se dvajsetkrat ali še večkrat izjalovili, je končno le uspel, da je bilo jadro porabno. Šele ob treh popoldne se je uprl veter vanje in začel gnati ladjo v negotovost.

Tako se je prepustil »Duncan« vetrovom in koščku platna ter bežal, bežal na slepo, z nepreračunljivo naglico. Brzel je proti severovzhodu, kamor ga je gnal vihar. Ohraniti je moral kar največjo brzino, kajti samo tako je bilo mogoče misliti na rešitev. Včasih je prehitel val, ki se je gnal v isti smeri kot jahta, se zavil vanj kot velikanska povodna žival, voda pa je pometla od sprednjega do zadnjega konca ves krov. Nato pa je bila zopet njegova hitrost enaka hitrosti valov. Tedaj je postalo krmilo brez pomena, ladja pa je odskočila v stran, da se je malone preobrnila. Nato pa je zopet prehitel »Duncan« hitrejši val, ki je pometel z neodoljivo silo — razdviral po besnem viharju — vso jahto od krme do rilca.

V takem strašnem položaju so prebili med upom in strahom ves dan in vso noč 15. decembra. John Mangles ni zapustil niti za trenotek svojega poveljni-

škega mesta. Zavžil ni ničesar. Mučile so ga strašne skrbi in bojazni, ki jih je njegov mirni obraz prikri-val. Njegov pogled se je neprestano upiral v grmade oblakov, nakopičenih na severu.

In res je imel vzroka dovolj, da se je bal. »Duncan« je bil vržen iz svoje smeri. Blizal se je avstraski obali s hitrostjo, ki je ni bilo mogoče ne ustaviti, ne zmanjšati. Poleg tega je John Mangles čutil po nagonu, da jih žene bliskovito hiter tok. Vsak trenotek je menil, da zadene ladja ob čeri in se razbije na drobne kosce. Računal je, da suha zemlja že ne more biti dalje kakor dvajst milij. Suha zemlja, to je pomenilo zanj pogubo vseh nesrečnikov na jahti ali pa vsaj ladje same. Tisočkrat boljše je neizmerno morje. Če mu ne more več kljubovati, se predaš vetrovom. Če te pa vihar vrže na breg, tedaj si izgubljen.

John Mangles je poiskal lorda Glenarvana; pojasnil mu je položaj v vseh podrobnostih, narisal mu je vse nevarnosti, ne da bi jih kaj omilil. Gledal je v prihodnost s hladnokrvnostjo pravega mornarja, pripravljen na vse. Končal je z opombo, da bo najbrž moral pustiti »Duncan«, da nasede na čeri.

»Da rešim tiste, ki so na njem, mylord, če bo mogoče.

— Naj bo, John, je odgovoril Glenarvan.

— In lady Helena? Gospodična Grantova?

— Obvestil jih bom šele v zadnjem trenutku, ko bo izgubljeno vsako upanje, da se izognemo zemlji. Glejte, da me pravočasno obvestite!

— Ne bom pozabil, mylord.«

Glenarvan se je vrnil k popotnicam, ki so slutile bližnjo nevarnost, čeprav niso vedele nič gotovega. Pokazale so se zelo pogumne, nič manj kakor njihovi sopotniki. Paganel se je bavil — precej ob nepravem času — z zračnimi tokovi in njihovo smerjo. Razlagal je pozornemu Robertu razliko med tornadi, cikloni in premimi viharji. Kar zadeva majorja, je pričakoval konca s turško vdanostjo.

Priloga »Ljudske knjižnice« v Jugoslovanski knjižnici v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustrirana zvezka: 19. zv.: Kazan, volji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din; 20. zv.: Kralj gor, br. 18 Din, vez. 30 Din. — KOL.

Avstrija pač pozna pomen Rusije za izvoz svojih industrijskih produktov. — Iz Berlina, pa prihaja vest, da bo konzorcij nemških velebank pod vodstvom Deutsche Bank dovolil Rusiji kredit v znesku 100 milijonov rajshmark za finansiranje nemško-ruske trgovine. — Nasprotno angleške banke nočejo eskontirati ruskih menic in poizkušajo izvajati finančni bojkot nad Rusijo, kar pa jim gre težko od rok.

Borze.

Dne 9. oktobra 1925.

Denar.

Zagreb. Berlin 13.85—13.45 (13.36—13.46), Italija 224.44—226.84 (226.82—227.68), London 271.88—273.88 (274.2—274.42), Newyork 55.97—56.97 (56.02—56.62), Pariz 259.50—263.50 (260.60—264.60), Praga 165.94—167.94 (166.13—168.13), Dunaj 7.880—7.988 (7.894—7.994), Curih 10.8260—10.9260 (10.84—10.92).

Curih. Belgrad 9.1750—9.20 (9.175—9.20), Italija 20.75—20.80 (20.80—20.85), London 25.1150—25.1175 (25.45—25.12), Newyork 518.25—518.75 (518.25—518.75), Pariz 24—24.10 (23.95—24.05), Praga 15.35—15.40 (15.35—15.40), Bukarešt 2.45—2.55 (2.45—2.55), Bruxelles 23.50—23.60 (23.10—23.30).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.595, Kodanj 171.80, London 31.31, Milan 28.33, Newyork 708.35, Pariz 32.82, Varšava 117.75. — Valute: dolarji 708, angleški funt 34.22, francoski frank —, lira —, dinar 12.58, češkoslovaška krona 20.97.

Praga. Devize: Lira 135.50, Zagreb 60.50, Pariz 156.875, London 163.40, Newyork 33.75.

Vrednostni papirji.

Ljubljana. 7 odstot. invest. posoj. 80 den., vojna odškodnina 310—312.50, zaklj. 311, zastavni listi 20—24, kom. zadolžnice 20—24, Celjska 201—205, Ljublj. kreditna 220—240, Merkantilna 100—102, Kred. zavod 175—185, Strojne 121—126, zaklj. 123, Trbovlje 248—358, Vevče 120 den., Stavbna 165—180, Sešir 128—148.

Zagreb. 7 odstot. invest. posoj. 75 zaklj., vojna odškodnina 294.50—295.50, za vrn. 298—298.50, Hrv. esk. 125—127, Kred. 130—136, Hipobanka 71.50—73, Jugobanka 109—110, Prašedion 950—960, Ljublj. kreditna 225 den., Slavenska 40—50, Srpska 144—146, Narodna banka 4.500, Eksploatacija 47—52, Sečerana 500—520, Gutmann 400—410, Slavex 140—145, Slavonija 51.50—52, Trbovlje 340—350. — Tendence padajoče.

Dunaj. Don.-savska-jadr. 636.500, Zivno —, Alpine 274.600, Greinitz 138, Kranjska industrijska 375, Trbovlje 435.500, Hrv. esk. 167, Leykam 171, Jugobanka —, Hip. banka 89, Avstr. tvornice za dušik 200, Gutmann —, Mundus 1008, Slavex —, Slavonija 63.800.

Blago.

Ljubljana. Les: Trami, monte, po noti, feo meja 1 vag. 320—320, zaklj. 320; frize, od 4 do 10 cm, od 25—60 cm, feo meja 1300 bl.; breza, od 10—30 cm prema, feo meja 400 bl.; bukova drva, 1 m dolž., suha, feo nakl. post. 2 vag. 17.50—17.50, zaklj. 17.50. — Zito in poljski pridelki: pšenica domača, feo Ljubljana 255 den.; koruza medjimurska, nova, na solnecu sušena, feo Čakovec 210 bl.; koruza okrogla, drobna, zaduhla, par. Ljubljana 190—195 bl.; koruza v storžih, par. slav. post. 75 bl.; koruza nova, okt., nov., dec. 100 odstot. kase pri sklepu, par. slav. post. 122.50 bl.; koruza nova, umetno sušena, par. sremska post. 1 vag. 162.50—162.50, zaklj. 162.50; koruza stara, rumena, zdrava, suha, rešetana, par. sremska post. 1 vag. 185—185, zaklj. 185; fižol mandolov, feo Ljubljana 295 den.; fižol prepeščen, feo Ljubljana 345 den.; fižol ribničan, feo Ljubljana 315 den.; fižol beli, prebrani, baranjski, v vrečah po 100 kg, glasom vzorca, feo Postojna trans. 300 bl.

Izpred sodišča.

SLADKI ZAKONSKI JAREM. — ŽENSKA BITKA. ATENTAT S TINTO.

Manjša zadevice se rešujejo v tej sodni dvorani na okr. sodišču in hitro se vrste slike, dejanja in prizori. Evo par filmov: Pred sodnika stopi žena. Je precej prijetna iz ljubljanske okolice in pravi: Gospod sodnik, jaz tožim moža. Res, to ni lepo, vendar jaz ne morem tega življenja več

prenašati. Gospod, 12 let sem se sama trudila za sebe in za otroke. Sedaj pa se je vrnil mož domov in tako ravna z menoj, da je preveč. Preklinja strašno in me tudi pretepa. — Mož, prizna, kar toži žena, trdi pa, da sta se z ženo pobotala in da je bil, kadar je z njo slabo ravnal, vedno pijan. — Sodnik: Pobotajta se! Obtoženec: saj sva se! — Sodnik: Sezita si v roke, pa mirna bodita. — In segla sta si v roke, sodnik pa ju je odslavil: »Oprošeni ste za enkrat, pa z Bogom in mirna bodita!« — Oče, pravi sodnik naslednjemu, pri vas so pa našli pod streho staro puško. Zakaj pa je niste naganili? Ali ne veste, da se ne sme imeti orožja, katerega se ne prijavijo? — Gospod sodnik, nisem niti vedel, da je puška v podstrešju. To je stara razbita puška, ki je komaj še za v koruzo kot strahilo. Zvedel sem pa šele sedaj, da so jo prinesle v hišo predpustne »maškare« in so jo pri nas pustile. — Za enkrat počakajmo, pravi sodnik, da najdemo morda tiste ljudi, ki so puško prinesli. — Nato je napolnila sodno dvorano huda družba izancev. — Kot obtoženca sta nastopila Matija in Marija M. z lžanske ceste. Tožili pa so ju K-čvi. Slo je za precej ostro zmerjanje in za lahko telesno poškodbo. Marija je bila tožena, da je polila K. z vodo in jim očitala, dekletom namreč, jako dvomljive stvari. Ker sta obtoženca grozila s protitožbo, češ da sta bila tudi onadva žaljena, je skušal sodnik stranki poravnati, a stranke niso na to pristale, nakar se je začela mestoma jako živahna razprava, ki je bila za poslušalce prav kratkočasna. Konec prvega dela je bil ta, da sta bila obsojena Marija na 500 Din, Matija pa na 50 Din globe. Drugi del, v katerem bosta na nastopila kot tožnika današnja obtoženca, se bo odigral v kratkem v isti dvorani, in tako bodo dobili hudi nasprotniki vsak svoje zadoščenje. — Sledila je nato živahna dogodbica iz Šiške. Obtoženec je bil mlad fant, da je vrgel na prigovarjanje mlade tovarišice, v neko stanovanje steklenico črnila. Razbil je dve šipi in poškodoval zastore. Oba obtoženca sta dejanje odločno zanikala. Obtožba se je najbolj opirala

Kupujte srečke

Dij. podp. društva v Ljubljani!

na dejstvo, da je neki priči obtoženec pokazal tisti večer steklenico in rekel: »Tu pa imam tinto!« Toda ta argument še ni zadostoval za obsodbo, ker je obtoženec povedal, da je to res rekel, toda v Šiški je v nekaterih družbah v navadi, da pravijo v šali vinu »tinta«, žganju pa »špagac«. In on je imel v steklenici v resnici vino in ne tinto. Ker se sodnik na podlagi teh dokazov ni mogel uveriti niti o krivdi, niti o nedolžnosti obtoženec, se je odločil, da bo zaslišal še nove priče, da se točno pojasni, kakšna je bila ta »tinta«.

Bogata loterija »Dijaškega podp. društva« nudi sledeče dobitke: 1 za 40.000 Din, 1 za 15.000 Din, 1 za 6000 Din, 2 po 3000 Din, 1 za 1500 Din, 5 po 1000 Din, 10 po 500 Din, 20 po 250 Din, 50 po 100 Din, 200 po 50 Din in 750 po 25 Din. Srečke, s katerimi priložiš svoj kamenček za zgradbo dijaškega podpornega fonda, pa so po 10 Din in se dobe povsod, posebno pa pri odboru D. P. D., Miklošičeva c. 5 v Ljubljani.

Poizvedovanja.

Izgubljeni dežniki na Vodnikovem trgu. Mestno tržno nadzorstvo ima shranjenih več dežnikov in denarnic, ki so se izgubili na Vodnikovem trgu ter pozivlja njihove lastnike, da se oglasijo v pisarni na Vodnikovem trgu ob enajstih dopoldne.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 106 m n m vrs
Normalna barometerska višina 736 mm.

čas opazovanja	dato mete. v mm	termomet. v C	razn. dif. v C	nebo, vetrov	padavine v mm
8./10. 21 h	737.6	15.0	0.4	v. obl. s.	
9./10. 7 h	743.3	9.6	1.0	oblač. v.	
9./10. 24 h	744.8	11.5	3.1	oblač. v.	

UNDERWOOD

pri Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ul. 6/A, Telefon šte. 980.

UNDERWOOD

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrtic se računajo više. Za odgovor znamko!

Boljši hlapec

treznega, poštenega vedenja, vajen konj in vseh gospodarskih del, se sprejme v Ljubljani. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in z naravnostno svedočbo naj se pošljejo na upravo »Slovenca« pod šifro »Hlapec« št. 6844.

Iščem za svojega brata posetnika in dobrostoječega trgovca, poznano in simpatično, neodvisno gospodinjico ali vdovo v starosti od 30—40 let s primernim kapitalom. Neanonimne ponudbe pod šifro »Dobra bodočnost« na upravo lista Marburger Zeitung, Maribor. 6843

Mizarskega pomočnika sprejemem takoj, treznega in zanesljivega. Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. — Strojno mizarstvo Lovrenc Mačič, Prevalje.

Učenec za pekovo obrt, poštenih staršev, se takoj sprejme. Učna doba je 2½ leta; učenec mora biti star najmanj 16 let. Prednost ima oni, ki se je že učil obrta. — Josip Sašek, pek, mojster, Metlika — Slovenija.

POROČIL se je v septembru v Dev. Mar. v Polju g. Viktor Rupret z gđeno Elico Lešnjakovo. Bilo srečno! 6853

Službe iščem

v trgov. hiši na deželi, kjer bi pomagala v trgovini in v gospodinjstvu. — Naslov v upravi lista pod št. 6833.

Sprejemem natakario (tudi začetnico), za gostilno na deželi pri kolodvoru. — Ponudbe na upravo lista pod šifro: »Natakario« št. 6759.

Umetni mlin.

Išče se DRUŽABNIK za dobro vpeljan umetni mlin v industr. kraju in industrijski dolini z glavnico 100 do 200 tisoč dinarjev, oziroma se ves kompleks tudi ugodno proda. — Poizvedbe daje uprava »Slovenca« pod šifro »Umetni mlin« št. 6648.

Restavracijo ali špecerijsko trgovino

v prometnem kraju, vzamem v najem ali kupim. — Cenjene ponudbe se prosi na upravo lista pod šifro »LASTNI DOM« št. 500.

DIJAKI se sprejmejo na stanovanje in hrano. Naslov v upravi pod št. 6831.

Dečka

starega 6 mesecev, oddam za svojega. — Naslov pove uprava lista pod št. 6766.

Sobo

išče SOLIDEN GOSPOD v bližini Tabora za 15. oktober pod »Električna luč«.

NJIVA s travnikom

2 orala, poleg Bleda — ob bleško-zaspiški cesti v Vintgar, stavbena parcela, najlepši pogled na Triljav in Karavanke, je naprodaj. — Župnišče ZASIP — p. Bled.

Bencin - motor

prodam — ležeč na vozu, 4—6 PS, v prav dobrem stanju. — RUDOLF KRULC, Radeče pri Zidanem mostu.

KUPUJEM

bukove in hrastove hlode ter bukove in hrastove parcele na stoječem za posekati v lastni režiiji. Ozira se le na ponudbe z navedbo množine in cene. PRODAJAM: drva, odrezke od žage in parket po nižini ceni, dokler traja zaloga. — IVAN ŠIŠKA, tov. parket in parna žaga, Ljubljana, Metelkova 4.

Lesni trgovci pozor!

Prevzamem v nakup in komisijsko razprodajam vsako vrsten rezan, okrogel, tesan, trdi in mehki les, drva proti 2% provizije ter oskrbujem najboljše inozemske kupce ter dobre plačnike. Obvezne ponudbe z navedbo cene, nalag. postaje ter konsignacije se naj pošljejo na naslov D. Korošec, Rečica ob Paki.

Lep, velik vrt

v sredini mesta, se ODDA v najem. — Naslov se izve v upravi lista pod št. 6855.

OTOMANE

v blagu Din 850.—, afrik. modroci Din 250.— in vse tatpniške izdelke solidno in najceneje dobavlja

RUDOLF SEVER

Gospodstvska cesta št. 6, (v hiši mesarja Slamiča).

Išče se dobro izurjen

PEK

za samostojno obrt v industrijskem kraju na Gorenjskem. — Ponudbe na poštini predel 153 — Ljubljana.

Naprodaj: 2 novi šupi, kriti z opeko, uporabljivi za prodajo premoaga in drv ali pa zelo pripravljeni za razno shrambo kakemu posestniku; 2 LOPI, pripravljeni za branjarjo ozir. raznovrstno prodajo ter en komplet vrtni paviljon, zelo ličen tudi za gozdo, oziroma h kaki gostilni ali kavarni za prodajo okrepčil.

Natančni podatki se izvejo pri g. Mariji Štriclec, Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

4 betonirani hlevi

(vsak za 2 konja), pripravljeni tudi za skladišča, bivše živ. bolnice na Poljanski cesti, se oddajo takoj najvišjemu ponudniku. — Ponudbe je poslati na Kmetijsko družbo, Turjaški trg št. 3.

Drevo - Čebin
Wolfova ulica 1. II.
Telefon št. 16.

Steklena strešna opeka

je zopet na zalogi pri ZDRUŽENIH OPEKARNAH D. D. v Ljubljani.

Na zahtevo
Vam stavimo brezplačno proračun za črtanje in vezavo poslovnih knjig po navodilu.
Knjigovoznica K.T.D. v Ljubljani
Kopitarjeva ulica 6. II.

Leopold Cimperšek
nadučitelj
v četrti, dne 8. oktobra t. l. ob 11 zvečer, v starosti 47 let, izdihnil svojo blago dušo. — Pogreb predraga pokojnika bo v soboto, dne 10. oktobra ob 16 (4) popoldne v Loki pri Zidanem mostu.
V Loki pri Zidanem mostu, dne 9. oktobra 1925.
LOJZKA CIMPERŠEK roj. FON, soproga. — IVANKA, MARICA, FRANC, KAROL, ROZA, ŠTEFANIJA in RUDOLF, bratje in sestre.

Avto - fiat 501 spinto

sport - luksus, v jako dobrem stanju, se pod ugod. pogoji prod. — Natančnejša pojasnila in ogled: Hotel Slon, R. Kundrič, Ljubljana.

Inserirajte v »Slovenca«!

Trgovino z gostilno

ob deželni cesti v Sloveniji, na zelo prometnem kraju, SE UGODNO PRODA vsled preselitve. Poslopije ima tudi trgovino, kleti in štiri sobe. Gospodarska poslopja, 12 jehov njiv, travnikov in gozda v neposredni okolici. Zelo ugodna cena in plačilni pogoji. — Ponudbe pod »GOSTILNA« na Aloma Company, Ljubljana. 6823

Zahvala.

Za blagodejno sočutje ob priliki prebridke izgube naše ljubljene hčere oziroma sestre

Waltrude pl. Wurzbach

in za krasne vence in cvetlice izrekamo vsem prisrčno zahvalo.

Ljubljana, dne 8. oktobra 1925.

ZALUJOČI OSTALI.

INSTRUKTOR

se išče za francosčino; pouk dve uri na teden. — Prednost imajo dijaki iz 5—6 gimnazije. — Naslov v upravi lista pod št. 6792.

ODDAM V NAJEM

krasno posestvo z vsemi gospodarskimi poslopiji za 10 glav živine, četrt ure od Litije. Poizve se: Gornji Log št. 5, Litija. 6859

Krčne žile

si zavarujte s patentirano

ANTIVARIX

obvezo. — Cena: Din 150.—

Naročila: M. BARTL, Stritarjeva ulica 2

URADNIKA

popolnoma samostojnega v vsem posojilničnem poslovanju (knjigovodstvo, korespondenca, zemljiška knjiga itd.), poštenega in zanesljivega — sprejme za takojšnji ali čimprejšnji nastop »POSOJILNICA V RADGONI«. — Pogoji: zmoglost voditi društveni pevski zbor in sodelovanje v prosvetnih društvih. Prošnje s pričevali o dosedanjem službovanju in zahtevki plače je vložiti čimprej na načelstvo imenovane posojilnice.

MISLITE NA JESEN IN ZIMO

ter si oskrbite pravočasno

usnje za čevlje

IZ STALNE ZALOGE pitlingov, boks, ševro, črne in rjavave kralvine najboljše kvalitete. — Cene jako zmern.

Franc Erjavec zaloga usnja in čevljiarskih potrebščin Ljubljana, stari trg št. 11 a.

KREDKE UDE, ČISTO GLAVO
ima kdor vživa
KOLINSKO KAVO!

WEITZEL Ingenieur Gesellschaft, om. r. d. r.

Oddelek I. CENITVE

tehničnih naprav industrijskih podjetij in poslopij vseh vrst in za vse namene.

Oddelek II. STROKOVNA MNENJA

in interesno zastopstvo vseh vrst, za vse namene, zaupne izjave in ustanovitve

Oddelek III. STROJI

Sodelovanjem naših oddelkov I. in II. najboljše zveze. Zato dobave vseh strojev in naprav. — Prezidave. — Načrti. — Stavbeno vodstvo.

Radebeul-Dresden (Deutschland).